

Meie Suro

Märts 1925

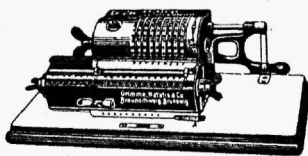
II aastakäik

ÜLEMAALINE TÖÖSTUS- JA KAUBANDUSLINE KUUKIRI

BRUNSVIGA

ARVEMASIN

kõikidel
arvendamisaladel.

Ainuesitaja Eestis:

o/ü SYSTEMA

TALLINN,
Suur Karja tän. nr. 11.

Narwa Kalewi manufaktuuri wabrik.

„MEIE TURG“

„NOTRE MARCHÉ“

**Organe officiel de „l'Association des Commerçants
Esthoniens“ et de „l'Union des Associations des
Industriels Esthoniens“**

La Revue mensuelle ayant
le plus fort tirage en Esthonie
et dans les Pays Baltiques.

La documentation la plus complète et la plus précise sur
toutes les questions Commerc. et Industr. Esthoniennes.

Douanes, Transports, Formalités, etc. . . .

Marques de Fabrique. Enregistrement et dépôts de Brevets.

Recherche d'agents et correspondants.

Publicité générale.

Bureaux d'informations gratuites sur tous les sujets.

MEIE TURG Co.

ESTHONIE:

Narva maantee 50a/4.

TALLINN.

Correspondants:

FRANCE

14, rue d'Amsterdam
PARIS (9-e).

BELGIQUE:

87, rue de Montignies
CHARLEROI.

Envoyez votre annonce directement au bureau du journal ou passez la
à votre agence de publicité.

„MEIE TURG“ (OUR MARKET)

A Journal devoted to modern industry and commerce. Issued monthly.

The largest circulation of any trade paper in Baltic states.

Messrs,

Estonian imports are growing from year to year — the prosperity of the country is rapidly advancing, and the requirements of the population increasing.

The demand for new commodities grows in proportion to the raising of the standard of life.

In 1924, Estonia imported goods to the value of £ 5,000,000, of which only about 20% was supplied by Britain, and the rest by other countries.

These figures do not imply that British goods are unpopular in Estonia, on the contrary, they are very much appreciated, but the trouble is, they are not well-known enough, because the British exporter does not advertise them sufficiently, and bring them before the notice of the public.

There is every prospect of increasing the share of Great Britain in the supply of Estonian requirements, if British goods were propagated there.

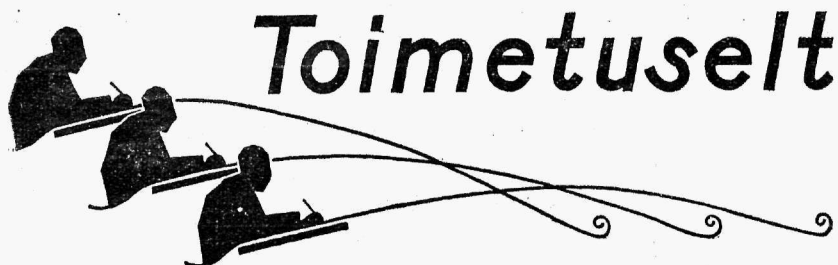
So why not increase your export to the Baltic by advertising in this journal.

Do it to-day, and send your advertisements to:

Meie Turg & Co.,

Narva mnt. 50a/4.

Tallinn (Reval), Estonia.

Toimetusest

Näitused ja mustrimessid.

Turu ja messi wahel on teatud wahe. Turule toob kaupmees oma kauba, mis ta soowib maha müüa; messil aga seab ta üles oma kauba proowid, et kokkumeelitada grossiste ja jällemüüjaid, kes proowide järgi walmistaja kaupa ostawad, et seda omakorda tarwitajale edasi müüa.

Näitused aga on mõeldud kõigile. Nad korraldatakse selleks, et ka tarwitajal juure meelitada ja tema tähelepanu juhtida uudiste ning täienduste peale.

Rääkimata poliitilisest ja majanduslisest tähtsusest, mis on suurtel ilmamessidel, on näitustel ja mustrimessidel lähemaks otstarbeks tutvustada kaupu ja ärisid, elustada kaubanduslist tegevust ja äratada ostjas ostuhimu.

Teatawasti kestawad suured ilmamessid pikemat aega, et waatamaskäiatelt tagasi saada määratumaid kulusid, mis nende korraldamine maksma läinud. Kauba wäljapanijatel aga peituneb kauakestwates näitustes teataw hädaoht, nimelt — sellest osawõtmine wõib neile märksa kulukamaks minna, kui osawõtmine lühemaajalisest näitusest wõi messist. Kahjuks puudub selle küsimuse kohta weel tarwiline statistiline materjaal, mis tagajärgede kohta mitmesuguse kestwusega messidel selge ja ülewaatliku pildi wõiks anda.

Nagu öeldud on näituste ja messide otstarb muuseas ka tarwitajas ostuhimu äratada, seepärast on näituse juhatusese esimene ülesanne hoolt kanda, et näitusel käiks rohkesti waatajaid, et ost ja müük wõiks takistamata sündida, et kauplemiseks walitseks näitusel soodne atmosfäär, — lühidalt, et näitus oleks wäljapanijatele kõigiti tagajärjerikas. Kuid ka wäljapanijatel ning näituse publikumil on kohustus kõigiti omalt poolt kaasaidata, et näitus hästi korda läheks.

Wiimastel aegadel on wäljamaa ajakirjanduses juttu tehtud n. n. messiwäsimusest. Meie juures, kus näitused ja messid, wõrreldes teiste maadega, weel noored ja haruldased nähtused, ei wõi, muidugi, mingisugusest messiwäsimusest juttu olla. Ennem tuleb meie töösturile ja kaupmehe loidust ja ükskõiksust näitustest ja messidest osawõtmisel ette heita. Teiseks kardetakse kulusid.

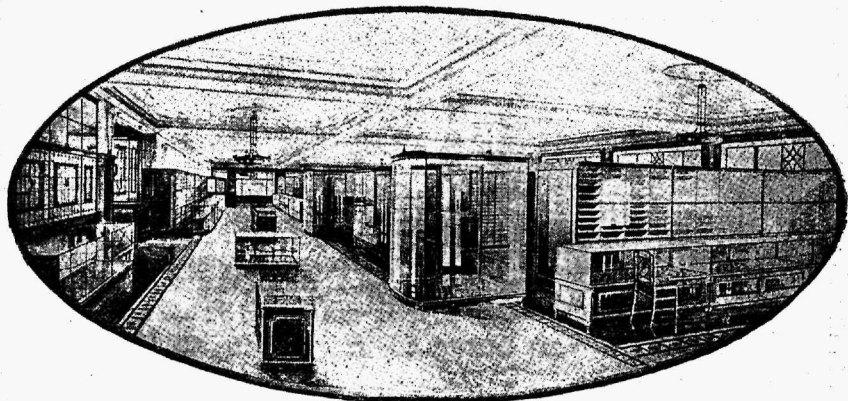
Organisatsiooni küsimused

Äriruumide väljanägemisest.

Hiljuti korraldati Berliinis äriwaateakende kaunistamise wõistlust, millest osa wõtsid hulk suuremaid ja wäiksemaid ärisid Berliinis. See ettewõte annab weel kord tunnistust sellest, kui tähtsaks peetakse wälismaadel äriwaateakende korraldamise

das publikum hulgana kogus kaunit korraldatud kaupluste akende taha, imestades omaniku maitserikkust wõi ideede originaalsust oma äriwaateakna kaunistamises.

Siin peab aga alguses kohe tähendama, et Tallinnas sõrmede peal

Eeskujulik suuräri sissesead.

küsimust. Wõistluse tagajärg oli ka tõepoolest hiilgaw, sest kümned tuhanded waatajad olid jalul ning paljude õnnestunult kaunistatud waateakende taga oli kogu wõistluse aja kestel suur rahwa tung. Ei tarwitsiks enam nimetadagi, et need kauplused ka wõistluse päewadel head äri tegid ja endile hulga uusi ostjaid juure wõitsid.

Meil Eestis ei ole weel nii kaugele jõutud, et waateakende kaunistamises wõistlust korraldada, kuid siiski oli meil wõimalus wabariigi VII aastapäewal tähele panna, kui-

üle lugeda wõib ärid, kes üldse oma waateakende eest hoolt kannawad. Ainult üksikud nendest teewad seda järjekindlalt, wahetades akende dekoratsioone pea iga nädal.

Üks silmapaistwamatest selle poolest on A. Bergi äri Harju tän., kus möödakäijad alati midagi uut ja kaunit wõiwad näha, olgu see pühade (jõulud, lihawõtted), wõi muude pidustuste puhul. Ka äripäewiti üllatab see aken tihti hea maitsega ja wäljapanekute efektsete wärwikombinatsioonidega.

(Jürg lhk. 204)

EESTI HÜPOTEEGI PANGA PANTLEHED

on esimesed KINDLAD KULLA ALUSEL põhjenevad vaartpaberid, mis täiesti mitmekordsest kindlustatud era liikumata varandustega.

RAHA VÄÄRTUSE KOIKUMINE EI MÕJU PANTLEHE VAARTUSE PEALE

kui raha väärtus langeb, maksetakse pantlehe eest tagasi niipalju rohkem, kui palju kulla hind tõusnud on.

PANTLEHED ANNAVAD KORGET PROTSENTI

8% AASTAS, mis kupongide vastu niisama kursi alusel maksetakse; touseb kulla hind, siis on igaaastane saadav protsendi summa rahas vastavalt suurem.

PANTLEHED ON TAIESTI KINDLAD:

nende tagasimaksu kindlustavad eraisikute liikumata varandused, millede vaartus alati kindel. — Pantientede kindlustuseks olevad liikumata varandused, majad on õnnetuste vastu täielikult kinnitatud.

Eesti Pangalt ostetud pantlehti OSTAB PANK vabalt TAGASI ja ANNAB nende vastu LAENUSID.

PANTLEHTI VOETAKSE igas riigi asutuses sularaha asemel tagatiseks vastu.

PANTLEHED ON MITMEHINNALISED:

à Mk. 5.000,—, 20.000,—, 50.000,—

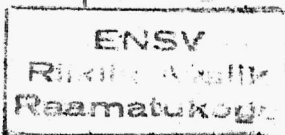
Protsendid maksetakse kupongide vastu iga aasta kaks korda: 16. aprillil ja 16. oktoobril.

PANTLEHTI MÜÜB:

EESTI PANK, Tallinnas

ja Eesti Panga osakonnad: Tallinnas, Tartus, Viljandis, Rakveres, Narvas, Haapsalus, Pärnus, Võrus, Vaigas, Petseris, Paldiskis ja Kuresaares.

Meie Turg

ÜLEMAALINE TÖÖSTUS- & KAUBANDUSLINE KUUKIRI

Sisu:

	Lhk
1. Näitused ja muustrimessid	162.
2. Äriruumide väljanägemisest	163.
3. Ärimaksu seadus rewideerimisel	166.
4. <i>Industry and Trade in Esthonia</i>	167.
5. Kaupmeeste ja töösturite seltside ülesanded lähemas tulewikus. R. B.	168.
6. Tallinna näitus-mess ja väljapanekute hindamine. A. Borell, näitus-messi sekret.	170.
7. Kaubandus-tööstuskoja elluviimine	172.
8. Hindade väljapanekust waateakendel	174.
9. ülewaade Narwa kalewi manufaktuuri tegewusest	176.
10. Kitsendused väljamaalastele Eestis majanduslikul alal tegutsemises	180.
11. Pulverdud kütteenete põletamine aparaatides „L'atomi-seur Rex“	182.
12. Eesti sawi- ja lubjatööstus	184.
13. Uus uppujate päästeaparaat	188.
14. Naljad 189, 190, 196,	198.
15. Päikesemasin	190.
16. Jalutuskepp, üks koomiline lugu, kirj. F. Tromp	194.
17. Lühemad teated	220.
18. Kartulisorteerija „Bihale“	220.
19. Teated kaubandus-tööstusministeeriumilt	220.
20. Kaubanduslik läbikäimine Esperanto abil f.	225.
21. Informatsioon	227.
22. Väljamaa turgude ülewaade	233.
23. Kodumaa laadad aprillikuul	236.
24. Mõnede tähtsamate kaupade hinnad Tallinna kaubabörsel märtsikuul 1925. a.	236, 237.
26. Kuulutajate nimestik	238.

Wastutaw toim. A. Peal

Tegew toim. H. Anto

WÄLJAANDJA: KIRJASTUS „MEIE TURG“
Publishers: Meie Turg Co.

Tallinn (Reval), Narwa maantee 50-a/4
Kõnetraat 22-08

Ärimaksuseadus rewideerimisel.

Erikomisjoni tööst riigi majandusnõukogu juures.

Läinud aasta maikuu esitas üleriikline Kaupmeeste Liit pikema märgukirja riigi majandusnõukogule, milles terve rida tähtsamaid puudusi, mis praegu maksusel olewas ärimaksuseaduses awalduwad, ära märgitud. Märgukiri wõeti majandusnõukogu üldkoosolekul arutusele, ettetoodud wäited ja andmed tunnistati kaaluwateks ja waliti sellekohane erikomisjon, kes nende kohta oma ettepanekud wälja töötaks. Kaupmeeste poolt wõtawad sellest erikomisjonist osa hrad R. Berendsen ja J. Puchk, töösturite ja wabrikantide poolt hra dir. H. Kolts.

Läinud aasta lõpul asus komisjon tööle. Esimesena wõeti arutusele küsimus, missugune ärimaks tuleb tulewikus tarwitusele wõtta, s. o. kas ärimaks peab üks maks olema, wõi mitmest maksust koos seisma, nagu praegu, kus üksikettewõtted maksawad põhiärimaksu ja lisaäri (puhtakasu) maksu, aktsiaseltsid aga põhiärimaksu ja kapitali- ja kasu protsendi maksu. Kaupmeeste ja töösturite esitajad nõudsid loomulikult, et ainult üks ärimaks tuleb wastu wõtta, mitte aga mitmest maksust koosnew maks. Peale pikade waieluste, mis kaks koosolekut kestsid, wõeti põhimõte wastu, et Eesti wabariigis maksawad kaupmehed ja töösturid oma ettewõtete pealt riigiärimaksu, mitte aga mitmenimelisi ja mitmekordseid maksusid.

Edasi tuli rewideerimisele 1916. aasta 2. mai seadus, mis uute äride ja ettewõtete maksustamist käsitab. Kaupmeeste Liidu poolt toodi põhjendatud andmed selle kohta ette, kui ebaõiglane see seadus praegustel oludel on. 2. mai seadus on sõja aja sünnitus; nüüd on aga sõda möödas

ja olud enam-wähem normaalsed. Seadused ja määrused, mis sõja- ja erakordsetel aegadel tarwilised, on kõlbmatud harilikkuude, normaalolude juures. Ka siinwõeti Liidu esitajate seisukoht wastu ja otsustati 2. mai seadus kaotada.

Praegu on maksew kord (13. oktoobri 1917. a. seadus), mille järele ärimaksu maksjaid, kes maksukomisjonidesse wastulaused esitanud, nende wastulausete arutamise juure ei kutsuta ega nende suusõnalisi selektusi ära ei kuulata. Kaebaja ei tea, millal tema wastulause läbi waadatakse. Sarnane kord tekitab maksjates palju pahameelt, sest demokraatliku korra juures ei saa kuidagi õigeks pidada, et asju kinniste uste taga aetakse. Maksjate huwides on, et maksude määramine awalikult sünniks, maksjatel vähemalt wõimalus olgu suusõnal ennast kaitseda ja oma sissetulekuid selgitada. Erikomisjon ühines selle seisukohaga ja otsustas, et kaebajale tuleb vähemalt kolm päewa enne asja arutamist kutselehega teada anda, millal tema wastulause läbi waadatakse, maksja wõib kas ise ilmuda ehk usaldusmehe saata, kes tarwilisi seletusi annab. Arusaadaw, et maksja ilmumine sundlik ei ole ja tema mitteilmumine wastulause läbiwaatamist edasi ei lükka. Samuti otsustati, et maksu maksjatel õigus on otsekoheste maksude peakomitees (peawalitsuses) asjatundjaid kaasa tuua oma tõelise läbimüügi ja puhtakasu selgitamiseks. Peakomitee kuulab asjatundjaid üle ja wõtab nende seletusi nii palju arwesse, kui palju need usaldustäratawad ja tõenäolised on.

Industry and Trade in Esthonia.

Though in most of the so called limitrophal countries evacuation of plant and machinery the events of war and revolution have severely injured and partly even destroyed their industry, they have not had the same effect upon Esthonia. At first sight it may even appear that Esthonian industry has not suffered at all, as almost all the buildings and machinery have been left in an undamaged condition. In truth, however, our industry also had to work hard under difficulties, above all there being a shortage of capital, a lack of raw materials, and the loss of markets. On the other side the seclusion from Wester Europe during the war has acted in a beneficial sense in so far as it caused many new industries to be created at home which having been properly enlarged in the course of time, have now attained a high degree of proseprity.

From 1919 till 1923 no less than 325 companies and partnerships have been formed representing a capital of 2,5 milliards Emk. According to their lines of business the undertakings may be drawn up in the following order:

Branch:	Number:	Original stock in Emk.
Commerce and transport	135	1.053.700.000
Produce of agriculture and gardening, victuals	49	256.300.000
Metal industry	12	160.200.000
Shipping & Shipbuilding	12	125.500.000
Stones and earths	14	117.500.000
Mining	5	117.000.000
Leather	5	100.000.000

Publication and bookprinting	23	94.200.000
Paper	7	93.000.000
Textiles	20	86.700.000
Chemical industry	8	81.700.000
Tobacco	5	78.000.000
Wood-working	11	77.500.000
Peat and forest exploitation	14	52.200.000
Electricity	3	16.300.000
Different branches	2	9.000.000

Along with the increase in the number of undertakings in trade and industry an increase in the number of banking houses is to be noticed. On January 1-st 1923 19 Joint-stock-banks and 4 bank-houses were in activity with a capital of 831 millions Emk. altogether, original stock, reserve fund, and annual balance exceeding 10 milliards Emk.

With regard to this economic rise reference must be made to the cooperatives which had been created at an earlier time and now have proved to be exceedingly influential. The industry is united in the „Esthonian Federation of Manufacturers,“ the wholesale trade groups round the Reval Rexchange Committee; the banks have their organisation in the Banks' Council, agriculture in the two great associations of merchants: the „Central Agricultural Association of Esthonia“ and the „Reval Esthonian Economic Association,“ and finally, there is the „Central Association of Esthonian Cooperatives“ comprising 254 cooperatives spread all over Esthonia.

In the economic year 1922 there were exported 1) manufactured goods of a total value of 2.355 mill. Emk., 2) agricultural products — total value 2.456,6 mill. Emk.

(Continued on Page 192)

Kaupmeeste ja töösturite seltside ülesanded lähemas tulevikus.

R. B.

Kaubandus-tööstuskoja elluviimisega kerkib küsimus, kas on siis, kui Koda tegewust algab kaupmeeste ja töösturite seltsidel enam mõtet, leidub neile tööpõldu ja ülesandeid? Sest nagu teada, koondab kaubandus-tööstuskoda enese ümber kõiki kaupmehi ja töösturid, Koda on nende kutseasutus, millel poolametlik asutuse õigused, ta on kutsutud ja seatud kaupmeeste ja töösturite kutseühenduse kaitseks.

See küsimus on küllalt tähtis, et seda lähemalt kaalumisele võtta.

Kõige pealt tuleb tähendada, et meie kaupmeeste ja töösturite seltsid ja liidud praegu osalt neid ülesandeid täidavad, mida kaubandus-tööstuskoda tulevikus saab täitma. Nii esitavad praegu kaupmeeste ja töösturite organisatsioonid majanduseluse puutuwate nähtuste suhtes sagedasti oma soowe ja arwamisi walitsuse asutustele, — tulevikus tuleb seda ainult Koja kaudu teha, sest Koda jääb kaupmeeste ja töösturite seaduslikuks esituseks.

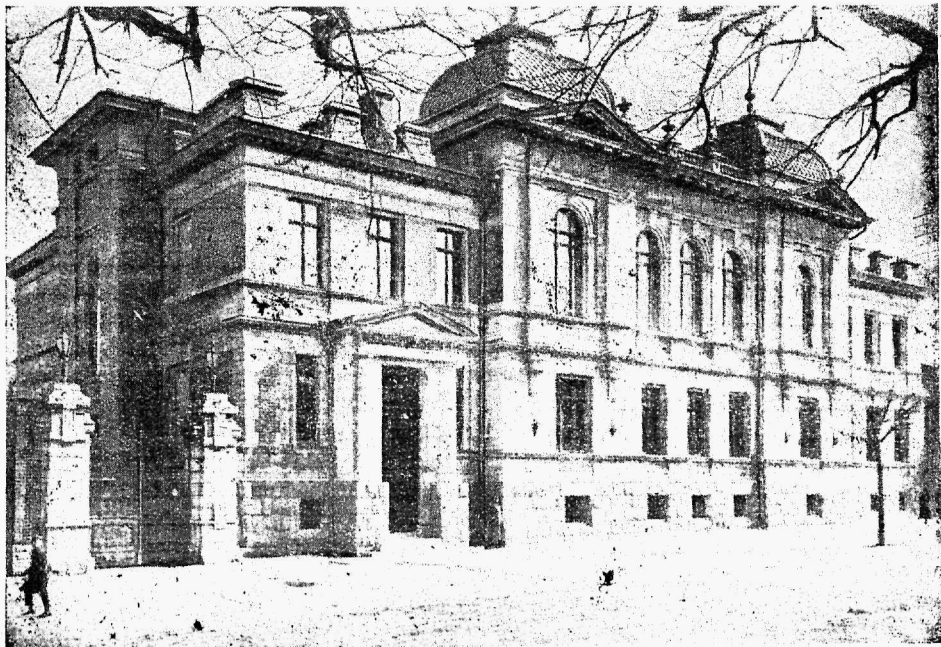
Samuti saadab tulevikus Koda oma esitajaid, asjatundjaid, nõuandjaid jne. mitmesugustesse komisjonidessenidesse ja nõupidamistele kuna Koja puudumise tõttu praegu kaupmeeste liit, börse komitee j. t. seda teewad. Ühesõnaga, nõndanimetatud „ametlik osa“ kaupmeeste ja töösturite organisatsioonide tegewusest läheb paratamatult Koja kätte üle. Aga kas sellepärast ei jää seltsidele enam ülesandeid, mis nende olemasolu õigustaks?

Neid ülesandeid on palju. Võib koguni ütelda, et praegu seltsid ja liidud oma õigete ülesannete juure pole jõudnudki waid rohkem nende

küsimustega tegemist teinud, mis otse Koja ülesanne peaks olema.

Seltsid ja ühisused, kui täiesti eraasutused, peaksid kõige pealt kaupmeeste ja töösturite eneste wahelise organiseerimise peale suurt rõhku panema. Meil puuduwad kaupmeestemeeste ja töösturite klubid ja muud kooskäämise kohad. Iga kaupmees elab ja tegutseb oma ette, mingit ühendawat sidet nende wahel ei ole. Palju rohkem, otse kardetakse üksteist, sest kaupmees näeb oma naabris enesele wõistlejat ja hoiab teatawal määral oma tegewust ja kawatsusi teise eest saladuseks. Meil ei tule muidugi mõttesse nõuda ehk soowitada, et kaupmees oma wõistlejale ärisaladused wälja puistaks, ärisaladused on ja jääwad, kuid just kaupmeeste eneste huwides seisab, et nad üksteist rohkem tundma õpilksid, elawamas läbikäimises oleksid ja ühiselt ärielusse puutuwate küsimuste kohta mõtteid wahetaksid.

Seda saab ainult klubide ja kooswiibimiste abil. Keegi ei mõtle siin seda, nagu peaksid need klubiõhtud ja kooswiibimised purjutamise koosolekutena kujunema. Inglise kaupmehed on suured klubisõbrad, igal õhtul wõib neid klubidest leida, kuid Inglise kaupmees ei lähe klubisse purjutamise pärast, waid selleks et ametiwendadega päewaküsimusi arutada, rahaturu konjunktuari selgitama ja — poliitikat teha. Wõib olla, et meie kaupmeeskonnal esialgu küsimused puuduwad, mille kohta mõtteid wahetada, aja jooksul tekkiwad aga ka küsimused. Praegusel korral oleks kaubandus-tööstuskoja

EESTI PANK

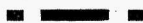
TELEGRAMMI AADRESS: „EESTIPANK“.

Põhikapitaal Mk. 250.000.000.—

Tagavarapak. „ 146.381.097.50

Pank toimetab kõik pangaoperatsioone kodu- ja väljamaal: võtab raha hoiule, annab laenu, diskonteerib vekslid, ostab ja müüb välisvaluutat ja väärtmetalle, annab välja maksutähti, võtab oma peale raha edasisaatmise ja dokumentide inkasso. Korrespondendid kõik suuremad väljamaa pangad. Operatsioonid Venemaaga Gosbank'a kaudu.

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Tallinna näitus-mess ja väljapanekute hindamine.

(A. Borell — näitus-messi sekretäär.)

Teatawasti peetakse Tallinnas käesolewal aastal 15.—24. augustini rahwuswahelist tööstuse, kaubanduse ja põllutöö näitus-messi.

Nagu lugeja juba nimetusest leiab, koosneb ettewõte kahest osast — näitusest ja messist. Wiimane kannab puht kaubanduslikku iseloomu ja peab enesest kaubaproowide kogu kujutama. Messil on walmistajal wõi kaupmehel wõimalus pakutawaid kaubaproowe ostjatele waatamiseks ja väljawalimiseks välja panna. Proowide ja juurelisatud hinnakirjade abil walib ostja omale wajatawa kauba välja, millele järgneks tellimine.

Näitus — aga kujutab enesest väljapanekuid, teatud saaduste headuse ja otstarbekohasuse suhtes. Harilikult näitusel ei kaubitseta, waid ainult wõisteldakse kaupade ehk saaduste headusega. Paremate väljapanekute eest antakse näitusel hindamise komisjoni otsuse põhjal wastawaid auhindu: diplomid, diplom ühes aurahaga, kiitusekiri ehk rahaline autasu.

Mis puutub väljapanekute hindamisse auhinnamõistjate komisjoni poolt, siis saab see eelolewal näitusel endistest märksa erineb.

Endistel näitustel käis hindamise komisjon näitusel ringi — wõttis siit ja sealt väljapanekutest proowe ja toimetas nende hindamist, ilma pikema jututa, koha peal. Sarnane

hindamisewiis ei ole otstarbekohane, sest et näitusele koondab walmistaja ainult eriti selleks walmistatud kaup, kuna tema müügil olew kaup hoopis alawäärtuslik wõib olla. Nagu näitusel käijad ehk väljapanijad wäga hästi teawad — omandasid seal peaaegu kõik väljapanijad auhinna — suuremalt jaolt iseenesestki mõista — esimese ehk koguni „Grand-Prix'i.“

Sarnane hindamine ei wasta näituse kui sarnase algnõuetelegi ja sarnasel teel omandatud auhinnad kaotawad oma mõtte kui ka wäärtuse.

Eelolewa näitus-messi juhatus on otsustanud hindamist hoopis teisiti toimetada. Esiteks ei hinnata ühes ehk neis samus osakondades kaupu wõi saadusi iga aasta, waid umbes 5 aasta järele, mille aja jooksul tööstusel wõi ettewõttel wõimalus on mõnesuguseid enam-wähem silmapaistwamaid edusamme saawutada. Hindamine sünniks küll iga-aastasel näitus-messil, kuid igakord ise osakonnas, kuni 5 aasta pärast see jälle korduks.

Hindamise komisjonid algawad oma tööd kuni 2 kuud enne näitus-messi algust: toimetatakse proowitoid masinate ja riistade juures, katseid, analüüse jne. Proowe hindamiseks wõib näitus-messi juhatus oma äranägemise järele wõtta mitte üksi väljapanekust näitusel, waid ka

(Järg lhk. 217)

Kaalude ja mõõtude tööstus
V e n n a d P I R K O P
 Tallinnas, Uus tän. 26, Tallinnas

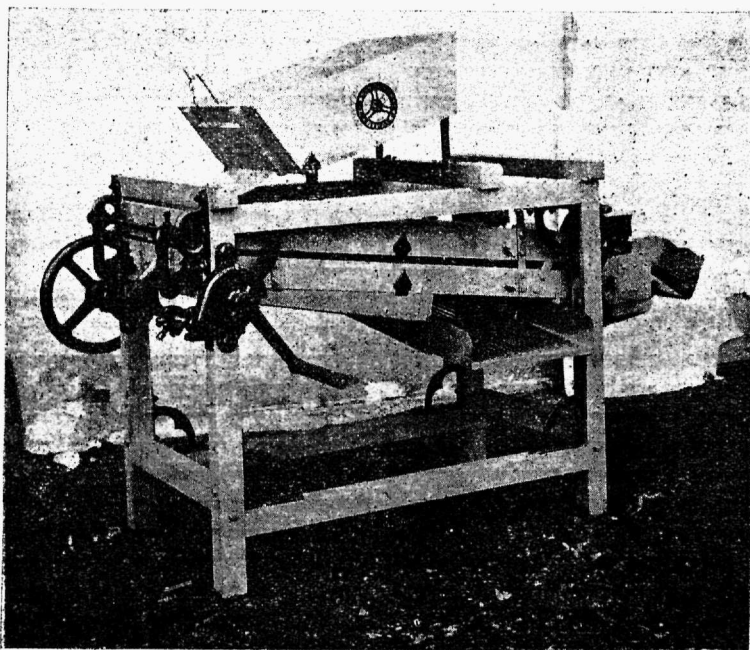

Iga aasta on Teil kindlasti suur kartulite raisk- ja kaotaminek, kuna Teie neid niisugustena lattu panete. nagu, nad põllult saadud.

Hoiduge selle kaotuse eest. Peastke kõik omad kartulid. Puhastage neid ja sorteerige lõikuse ajal välisturu jaoks, tarvitades kartuli-
sorteerijat

„BIHALE“

Tehased „BIHALE“

M. M. Lesimple et Hamon, 28 quai Bourgoin-Corbell-
Seine & Oise — France.

Otsime ühendust põllupidajatega
ja vajame agente.

Maksuta kataloogid nõudmise peale.

Kaubandus-tööskoja elluviimine.

Kui läinud aasta lõpul kaubandus-tööstuskoja seadus riigikogus vastu võeti, siis lootsid kaupmeeste ja töösturite ringkonnad, et juba lähemal ajal korda läheb mainitud koda ellu kutsuda. Pidi ju elluviimiseks asutatud ajutine komitee lühikese aja jooksul kõik ettevalmistused koja tegewusse astumiseks tegema ja walimised wälja kuulutama.

Tegelikult kujunes asi teisiti. Juba koja walijate nimekirjade kokkuseadmine oli suur ja pikaline töö, sest Eestis puudub tänini asutus, kus kõik kaupmehed ja töösturid oleksid registreeritud. Andmeid koja walijate nimekirjade tarwis tuli maksuametitelt koguda, neid kontrollida ja liikide järgi jaotada. Arusaadaw, et ühe kuu jooksul selle tööga lõpule ei jõutud, waid pikemat aega tarwitas.

Teiseks nõudis pikemat aega Koja juhatuskirja ja walimiste korra wäljatöötamine. Kaubandus-tööstuskoda on Eestis uus ja esimene sellesarnane asutus, ta läheb oma korralduse poolest ka Lääne-Euroopa kaubanduskodadest märksa lahku. Sellepärast tuleb nii juhatuskirja kui ka walimisekorra wäljatöötamisel ettevaatlikult ja kaalutult talitada, et kõikide walijate huwid rahuldamis leiaksid ja et koda, kui ta tegewust algab, teguwõimsalt ja wiljakalt tegutseda wõiks. Etteheited, mis mõnelt poolt lendu lastud, nagu ei tegutsuks ajutine komitee küllalt energiliselt, on sellepärast suurel määral põhjendamata ja põhjenuwad puuduliku informatsiooni peal.

Praegu on, nagu asjale lähedal seiswatelt ringkondadelt kuuleme, Koja walimisekord lõpulikult wälja töötatud. Walimiste aluseks on wõetud Soome walimiseeaduse põhimäärused. Soome walimiseeadus on paljudele meie kaupmeestele ja töösturitele küll wõõras, aga sealjuures wõrdlemisi lihtne ja, mis peaasi, ta wõimaldab ka wäiksetel rühmitustel oma kandidaatidega esineda. Meie kaupmeeste ja töösturite huwides on aga just, et wõimalikult laialised kaupmeeste ja töösturite kihid Koja seksioonides esitatud oleksid. Seda wõimalust tahab ajutine komitee oma poolt kokku seatud walimiste määrustega anda ja walimisi wõrdlemisi lihtsaks muuta.

Millal oleksid siis Koja walimised?

Aj. komitee olewat arwamisel, et walimisi igal juhusel käesolewa aasta kewadepoolel ikka tulewat läbi wiia. Nii wõiks walimisi pidada maikuu lõpul. Pärast seda on juba raske, sest paljud kaupmehed ja töösturid sõidawad terwiseparanduse otstarbel suwituskohdadesse ja jääksid walimistest kõrwal. Kui aga ei peaks jõutama ettevalmistuste töödega selleks ajaks lõpule, siis peawad walimised paratamatult septembrikuu peale edasi jääma.

Kaupmeeste seltsid ja ühisused peaksid seda tähelepanemisele wõtma ja aega, mis Koja walimisteni üle jääb, selleks tarwitama, et Koja walimiste suhtes endi kandidaatide ka-

(Järg lhk. 217)

Pärnus

Kaalude ja masina-
= ehitus tehase =

„Kaal“

Esplanaadi plats nr. 2

Päsmerid, piima-, deitsimaal- ja lauakaalud.

RIIGI SADAMATEHASED

TALLINN, MEREPUIESTEE Nr. 13
Telegr.: „RIIDOKK“ Telef. 67 ja 11-76

Ujuvad dokid kuni 5000 tonni kandejõuga. Tõstekraanad kuni 110 tonni tõstejõuga.

Igasugune aurukatelde ja masinate ehitus ja parandus. Tehaste ja vabrikute **sisseseadete ehitus**. korstnad, retordid, transmissioonid, turba pressid, baggerid, transportöörid jne. **Malm ja bronks valu** kuni 100 puudani. — Tehased valmistavad ka igasugu **puutöösid**. On olemas suuremad **masinate ja materjalide tagavarad**. Töö valmistamise viis uuemate tehniliste nõuete kohaselt. Eeskujulik konstruktsiooni ja eelarve büroo.

Koha peal olemas järgmised töökojad: valumaja, sepapada (auruhaamritega), masinate ja mootorite töökojad, trelali töökoda, laevakatel-sepa, vasesepe, lukusepa, saeveski, tislari, takleri, purje, maalri, elektrotehnika, elektri ja atsetileen sveisimine ja 4 ujuvat dokki.

Tehased võtavad enda peale igasugu eelarvete ja projektide tegemise.

THE GOUVERNMENT HARBOUR WORKS

TALLINN, MEREPUIESTEE No. 13
Telegraphic address: „RIIDOKK“
Telephones 67 & 11-76

Floating docks up to 5000 tons lifting capacity. Crans up to 110 tons capacity.

Works effect all modern shipbuilding and repairing demands.

The different shops of the Works are: Iron foundry. Steam forge. Engine & motor building. Lathes. Boiler making. Brass & copper foundry. Smithy. Sawmill. Carpentry & joinery. Sailmaking. Rigging. Painting. Electrotechnical. Electric & Acetylene welding. 4 floating docks.

The Works undertake to compile any forecast and calculation or drawing of engineering.

Hindade väljapanekust waateakendel.

Wabariigi walitsuse poolt 19. jaanuaril 1920. a. väljaantud määrus hangeldamise ja liiakuwõtmise wastu teeb kõikidele linnades asuwatele kauplustele kohuseks, waateakendel väljapanud ja äriruumides müügil seatud kaupade peal ära tähendada nende hinnad, ehk ostjale nähtawal kohal välja panema kaupade hinnakirjad.

Waatamata selle peale, et selle määruse wastu omal ajal ägedaid protestisid tõsteti, waatamata ka selle peale, et aegajalt mõni kauplus sellest määrusest kõrwale kaldumise pärast wastutusele wõetakse, on see määrus makswaks jäänud tänini, samuti jätawad selle määruse nõuded täitmata nii mõnedki kauplused tänini.

Ma ei mõtle mitte kaitsta seda määrust, mis on õige puudulikult ja kaupmeeskonnale otse haawawalt motiveeritud, pealegi on määrus juba ammugi iganenud ja igasuguse mõtte kaotanud. Tahan aga siiski peatada küsimuse juures, *kas on hindade väljapanek waateakendel soowitaw wõi mitte?* Põhjust selleks annab minule nii mõnegi kaupmehe kindlalusuline tõendus, et hindade väljapanek waateakendele mitte soowitaw ei ole. See anda ainult pahatahtlisele wõistlejale wõimaluse oma hindasid kaaswõistleja hindade järele reguleerida ja temaga tihti mitteausalt wõistelda. Näiteks panna mõni riidekaupmees waateaknale mõne mineja riidesordi, näidates sello hinda alla sisseostu hinna. Kui nüüd ostja kauplusse astub ja seda riie soowib, siis seletatawat temale, et see riie praegu otsas on, aga olla weel parem riie peaaegu sellesama hinna eest, misjuures ostjale märksa pahem riie palju kallima hinna eest

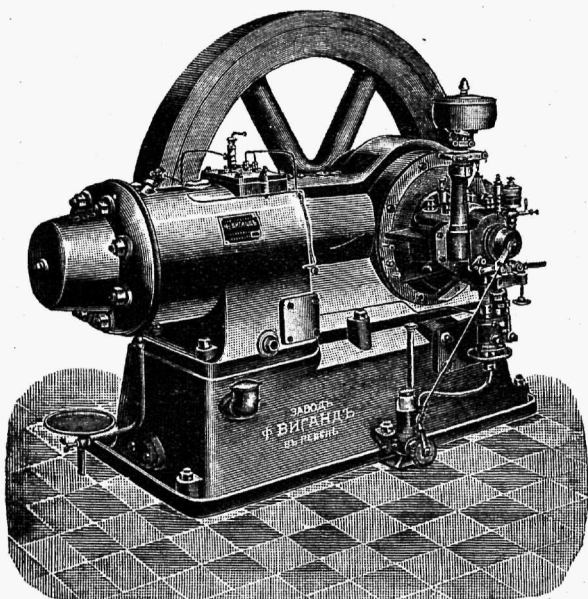
nii öelda „külge määritakse,“ sellejuures pidada see kaupmees, kes samale kaubale õige hinna juure pani, kibedusega ostjate märkuse alla neelama, et tema kaup liig kallis olla.

Waatamata selle peale, et niisugune seletus kaupmeeste korporatsiooni kohta õige halwa tunnistuse annab, on ta pealegi samuti wildak, kui kogu sundmääruse motiividki. Peab sundmäärus kõiki linna kaupmehi liiakuwõtjateks, siis näeb sarnane seletaja kõikides oma ametiwendades autuid wõistlejaid. Niihästi üks kui teine on liialdus ja ühtlasi ka — haawaw. Pealegi ei ole meie ostja mitte nõnda arenemata ja pime, et tema soowitud riideseltsi puudusel endale mõnda teistseltsi, pealegi märksa halwemat, külge määrida laseks. Ostja teab väga hästi, et lähedal teine kauplus olemas, kus soowitud riie saada on, ta läheb lihtsalt sinna waatama, ehk jälle jätab seekord hoopis ostmata.

Hindade väljapanekul waateakendele on aga ostjate kohta kahtlemata suur psükoloogiline mõju ja praktiline tähtsus.

Miks paneb kaupmees oma kaupsid üldse waateaknale välja? Kas ei peaks tema, elmise seletaja sarnaselt, samuti kartma, et tema kaaswõistleja, kellel ehk sarnaseid kaupsid kõiki ei ole, neid oma naabri waateaknal nähes endale juure muretseda wõiks? Kaupmees paneb oma kaubad selleks waateaknale välja, et seda ostjale näidata, temas ostuhimu äratada, teda ligi tõmmata. Ei ole aga kaupade hinda ära näidatud, siis on see ligitõmbamine poolik.

Kujutagu kaupmees, kes ju ka omakorda ostja on, enesele ette, et mõni suurkauplus wõi wabrik saa-

METALLITÖÖSTUSE AKTSIA-SELTS

ILMARINE

(endine Fr. Wiegand)

TALLINN, RANNAVÄRAVA PUIESTEE 21.

Kõnetraat 1-39 ja 12-60.

Müüb ladust

naftamootorisi „RUSS“, igasuguseid veski osasid ja vesiturbiiniseid, viinavabrikute — — osasid, transmissiooniseid. — —

Valmistab

aurumasinaid ja katlaid, korstnaid, reservuaarisid, pumпасid j. n. e. — —

Valab

terast, malmi, vaske.

Teeb igasuguseid paranduse- ja metalli — — kokkukeetmise töid. — —

Järeparimistel nimetage „Meie Turg'i.“

Ülewaade Narwa kalewi manufaktuuri (endine parun A. L. v. Stieglitz'i kalewiwabrik) tegewusest.

Wabrik ja juhatus asub Narwas. (Waata kaanepilt).

Ladu ja suurmüük Tallinnas, Jaani tän. nr. 11.

Narwa Kalewi Manufaktuur on üks wanematest wabrikutest Eestis. Asutatud 1820. a. töötas ta esimesed aastakümned vähemal kujul, kuni 1846. a., millal tolleaegne Wene hoo-wipankiir parun A. Stieglitz wabriku omandas ja märksa suuremal alusel käima pani. 1880. a. läks wabrik parun Stieglitzi ja Peltzerite perekonna poolt asutatud osäühisusele üle, millise nimetuse all ta praegugi weel töötab.

Enne ilmasõda oli wabrik aasta-kümnete jooksul spetsialiseerunud kõige peenemate ja kõrgemate kalewisortide, iseäranis mundririide walmistamise peale, millel üleweneriik-line, ja ka wäljaspool seda, suur kuulsus oli. Nüüd aga, kus olud muutunud, ning turg Wenemaal puudub, on wabriku juhatus, kodumaa nõudeid ka teiste riidesortide järgi silmaspidades, oma tööstuse täiesti ümber loonud ning walmistab nüüd ka kõiksugu muid willaseid riideid, nõnda, et iga nõue ja maitse rahuldud tohiks olla.

Et see ümberloomine wabriku juhatusese suure waewa ja hoolsuse järele täiesti õnnestunud on ja wabrik ka edaspidi alatasa ikka jälle uusi moodinõuete kohaseid mustreid ja sortisid walmistama saab, mis oma wäljanägemise ja hindade, kui ka tegewuse ja wastupidawuse poolest

wäljamaa riidest mitte maha ei jää, siis wõib küll oletada, et on täiesti üleliigne weel kalli waluita eest riidet wäljamaalt sisse wedada.

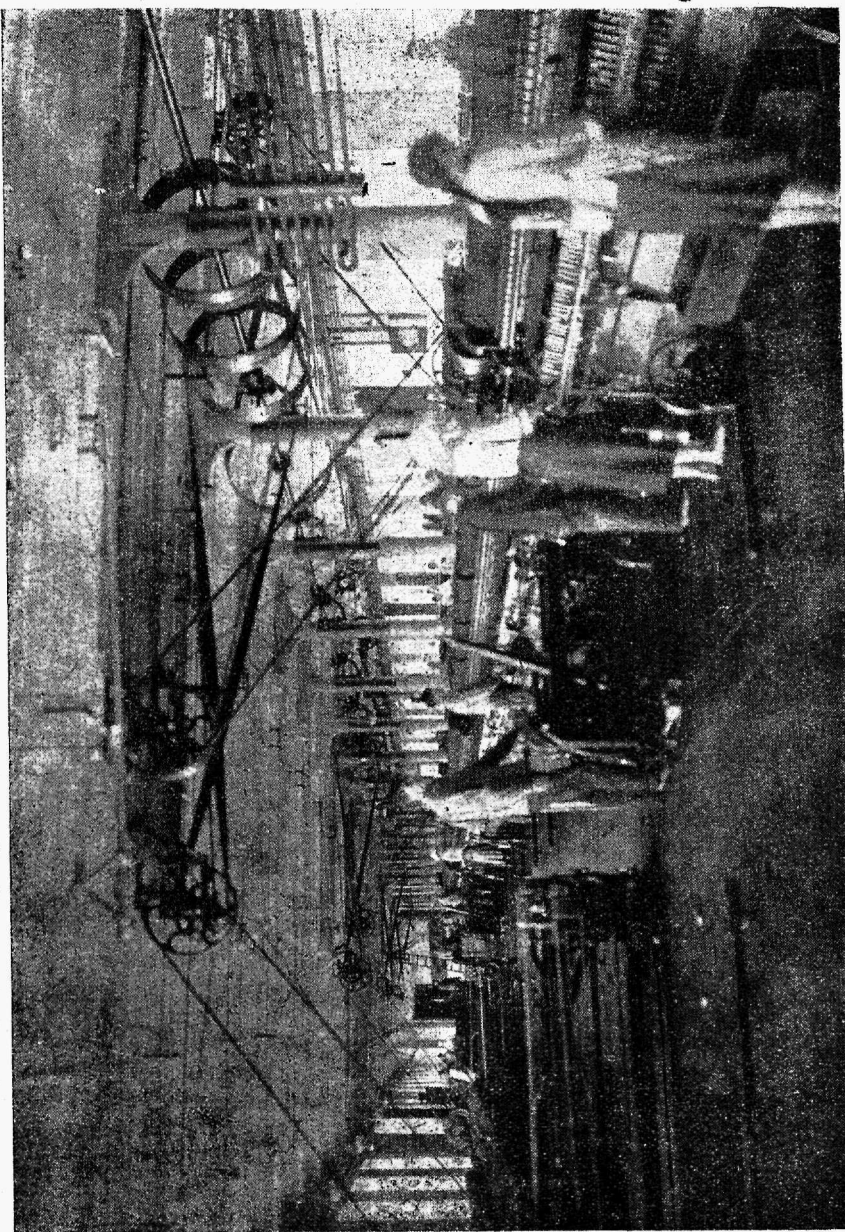
Ka on Narwa Kalewi Manufaktuur wiimasel ajal jälle rohkem ja rohkem oma kaupa hakanud eksporteerima, iseäranis Leedusse, Lätisse, Daani, Rootsi, Soome, Rumeeniasse ja Türgimaale.

Peatooresaine (lambawilla) saab wabrik peaaesjalikult Inglismaalt, kuhu maailma willamüük kontsentreerunud, kuna wärwid, keemia kaup, kraasid ja m. s. suuremalt jaolt Saksamaalt saadakse.

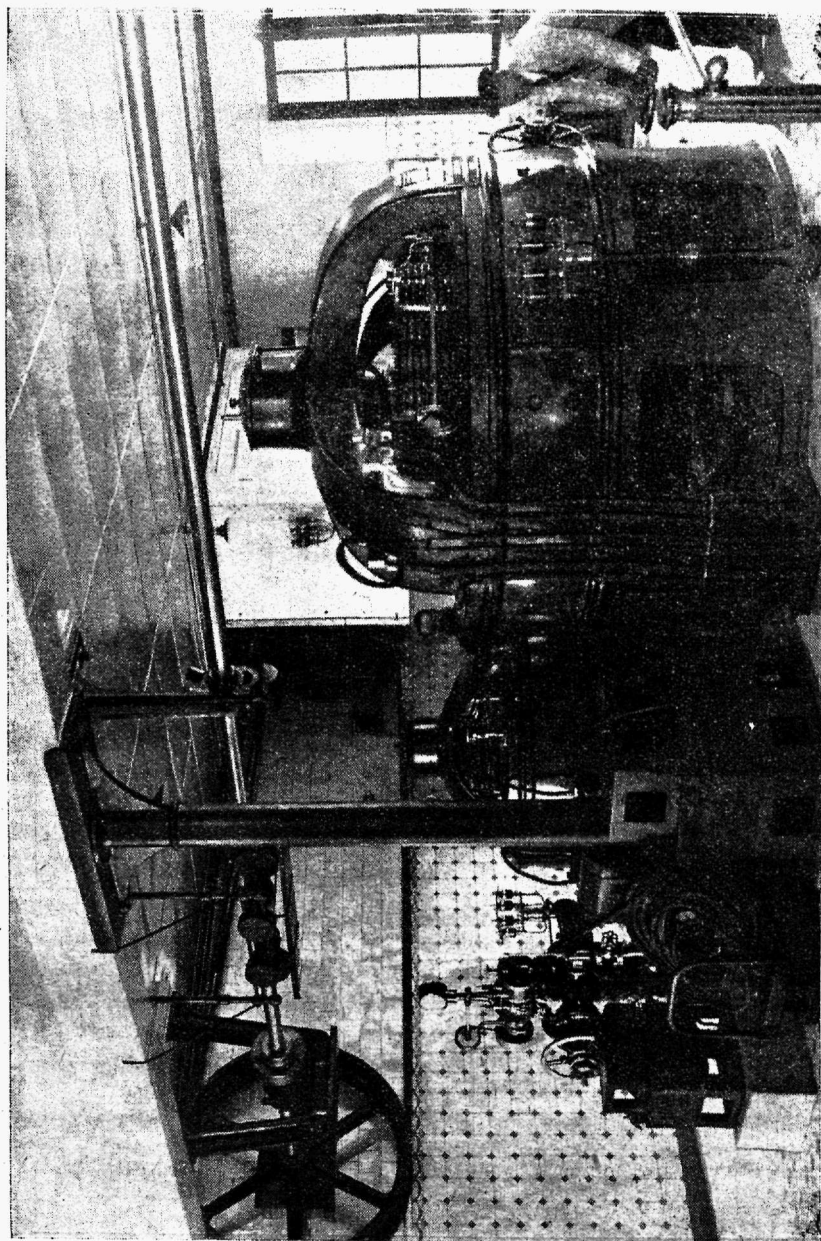
Kütteks tarwitab wabrik praegusel ajal weel puid, kuid peale kollete ümberehitamist, mis praegu käsil, katwaseb wabrik põlewkiwi kütte peale üle minna, mille läbi põletispuude tarwitus 3000 kub.-sülla wõrra aastatas wäheneks, mis rahwamajandusliseselt väga tähtis ja sellepärast kõigiti terwitataw samm wabriku juhatusese poolt.

Telgesid on wabrikul 280, poolisi 11.500, milledest umbes weerand kuni kolmandik praegusel ajal fõotawad. Töölisi — 700.

Kalewid walmistas wabrik enne sõda umb. 12.000 kangast aastas, kuna nüüdne produktsioon umbes 4000 kangast on.

Üks osa ketramise jaoskonnast.

Elektro-turbiinide jaoskond.

NARVA KALEVI MANUFAKTUUR

ENDINE BARON A. L. v. STIEGLITZ'I
KALEVIVABRIK.

VABRIK ja JUHATUS: NARVAS.
LADU ja ENGROS MÜÜK:
TALLINN, JAANI UUL. NR. 11.

TEL. 13-84 ja 24-58.
TELEGR. ADR.: TUCHMANUFAKTUR

Tarvitaja, kui soovid ennast moodsalt, oadavasti ja hästi riietada, siis nõua omalt rätsepalt ja riidekauplustest ainult

NARVA KALEVI MANUFAKTUURI KAUPU

sellega toetad kodumaa tööstust ja kindlustad Eesti marga püsivust.

Narva Kalevi Manufaktuuri kaubad saada kõigis paremates riideärides.

KÕRGEVÄÄRTUSLINE RIIA
PESUSINE

SCHROEDER & Co.

Ainuesitus Eestis
A.-S. „EPHAG“

Tallinn, Harju tän. 41

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Kitsendused väljamaalastele Eestis majanduslisel alal tegutsemisel.

Wäljamaalastel on Eestis enamasti samasugused õigused majandusliksaks tegewuseks kui Eesti wabariigi kodanikkudel. Niisugused alad on:

Wäljamaalastel on kitsendatud õigused mõnes kohas Eestis liikumata warandust omandada, walitseda ja kasutada. Tallinna ja Walga linna piirides wõiwad wäljamaalased liikumata warandusi omandada ainult linnawalitsuse sellekohase loaga, wälja arwatud omandamine päranduse teel. Linnawolikogu peab asja kahe kuu jooksul otsustama, palwe sisseandmise päewast arwates. Wastasel korral on wäljamaalasel-ostjal õigus warandust ilma loata omandada. Pärnu, Wiljandi, Walga, Tartu, Wõru ja Petseri maakonnas, linnad wälja arwatud, mõnedes Harjumaa waldades ja mõnedel saartel ei ole wäljamaalastel õigust liikumata warandust omandada, walitseda ja kasutada.

(Balti eraseaduse §§ 620 (märkus) ja 713 (märkus 2) ja R. T. nr. 4 — 1921. a.).

Wäljamaa kaubandus-tööstuslised seltsid ja ühisused, kui tahawad Eestis tegewust awaldada, peawad selleks kaubandus-tööstusministeeriumilt luba nõutama.

(R. T. nr. 88-89 — 1921 a.)

Wäljamaalased, kes ärilisel otstarbel Eestisse tulewad, on kohustatud endid 3 päewa jooksul registree-

rima ja esimese ärilepingu sõlmimise puhul äritunnistuse lunastama.

(R. T. nr. 44 — 1923. a.).

Püssirohuwabrikute omanikkudeks, pidajateks ja juhatajateks wõiwad ainult Eesti wabariigi kodanikud olla.

(Ustaw promöschl. (1913. a. wäljaanne) § 204).

Lõhkeainete wabrikute omanikud ja pidajad peawad Eesti wabariigi kodanikud olema.

(Ustaw o promöschl. (1913. a. wäljaanne) § 241).

Apteegi omanikuks, pidajaks ja juhatajaks wõiwad olla ainult Eesti wabariigi kodanikud.

(Wabamüügi apteekide awamise seadus R. T. nr. 151-152 — 1922. a.).

Rannalaewasõit, s. o. kaupade ja reisijate wedu Eesti wabariigi sadamate wahel on ainult Eesti kodanikkude ja Eesti wabariigi lipu all sõitwate laewade eesõigus.

(Ustaw Torgow., 1903. a. wäljaanne, § 165).

Eesti wabariigi laewadel tohib madrustena ainult weerand osa wäljamaalasi teenida.

(Ustaw Torgow., 1903. a. wäljaanne, § 197).

Wäljamaalased ei wõi Eestis wanutatud adwokaatideks olla.

(Ust. Sudebn. Ustanowl., 1914. a. wäljaanne, § 355).

Fotozinkograafia Chr. Miidtra

Tartus, Herne tän. 41

(omas majas)

asut. 1906 a.

Kõneetr. 9-10.

Valmistab

klisheesid

mitmevärvilise kui ka
-- lihtrüki jaoks. --

Töökoda on viimase aja tehnikaga nõuetele vastavalt täiendatud, mis võimaldab kõiki tellijate nõudeid rahuldada. -- KAUAEGNE VILUMUS. Rohkete tellimiste tõttu on mul võimalik võistlemata odavate hindadega töötada. Töö headust tõendavad „MEIE TURGI“ käesoleva n-ri -- illustratsioonid. --

**Kõige parem ostukoht
kõigile!**

LIHAVÕTTE MUNE

igasugu ilustustega

SHOKOLAADI

igat seltsi

KOMPVEKKE

ja

-- BISKVIITI --

igal ajal saadaval

A. Brandmann'i

tehase kauplusest

TALLINN
Väike Tartu maantee nr. 6.

— HOLSTINA RIIDEVÄRV —

Bielefeldist Saksamaal, kodus tarvitada villase, puumvillase, linase ja siidiriide värvimiseks, üle 30 isesuguse värvi.

— HOLSTINA RIIDEVÄRV —

on pakitud tina paberisse, ei lähe niiskeks, ega kuivas koostis on rikke. On kaupmeestele, keel pole ühesuguseid kuive ruume, kõige kasulik. pidada.

— HOLSTINA RIIDEVÄRV —

on saada igas värvikaupluses.

Peafadu ja esitus Eestis:

ERNST BUHRE,

väliskauband. kontor Tallinnas, Toompüües tee 3-14. Kõneetr. 8-91.

MEHAANILINE
MÖÖBLITÖÖSTUS

M. PRESS

TARTUS

KARLOVA T. 69

KÖNETRAAT 8-01

SOOVITAB

JALUTUS-
KEPPISID

SUURES

VÄLJÄVALIKUS

Pulwerdud kütteinete põletamine aparaatides „L'atomiseur Rex“.

Kütteaine küsimus — on terve riigi tööstus- ja kultuurelu küsimus. Selle küsimuse õige ja hea lahendamine annab võimalust saavutada normaalset ja õitswat majanduselu, sellepärast wäärib kõik, mis ühenduses kütteaine küsimusega, tõsist tähelepanu, iseäranis riikides, mis waesed kiwisõe tagawarade poolest.

Mitmesuguste kütteaine põletamiswiiside seast püsib praegusel ajal esimesel kohal pulwerdud kütteaine põletamine. Ammugi juba oli tuntud pulwerdud kütteaine põletamisel saadud kõrge kasuliku tegewuse koefitsient. 90-el aastatel kuulutas prof. Dep resultaate, mis saawutati Saksamaal tema juuresolekul toimepandud katsetel pulwerdud kiwisõe põletamises, mis kõrget soojuse koefitsienti andis. Selle idee elluwiiimine sündis aga alles ilmasõja ajal Ameerikas, kus kütmine pulwerdud kütteinega esiteks tsemenditööstuses ja aeg-ajalt kõikides tööstuse harudes maad wõttis ja nüüd igal pool esimesel kohal püsib. Esimesed katsed pulwerdud kütteinega, walitsuse inspektori juuresolekul, pandi toime Ameerikas nowembrikuus 1919. a. Oneidastreet elektrijaamas Milwaukee linnas. Kui katsed uue süsteemi häid omadusi näitasid, läks pulwerdud kütteaine põletamine Ameerikast edasi Prantsusmaale, mis waene oma hea kiwisõe tagawarade poolest. Üks esimestest, kes sellel alal Prantsusmaal töötas, oli inseneer Maury, kes Ameerikas wälja oli õppinud. Töötades neli aastat ja ülesseades mitmeid suuri keskjaamu, töötas tema wälja ja wõttis esimesena tarwitusele individuaal pulwerseerimis-põletamisaparaate, mis annawad võimalust pulwerdada ja põletada

kütteinid igal hulgal ja igas masinas. Nende aparaatide nimetus on „L'atomiseur Rex“. Seal juures sai ühtlasi tõsiselt tähele pandud ka põletamiskambri worm ja suurus, mis lubab kütteaine täielikku ärapõletamist ja kõrgemat kasuliku tegewuse koefitsienti ja mis kergesti wastu peab kõrgele temperatuurile.

Käesolewal ajal põletatakse pulveri näol antratsiiti, koksi, mitmet sorti turwast, ligniitid, põlewat kiwi, söekesi suitsu-wõredest jne. ning alati positiivsete resultaatidega ka neil juhtumistel, kui see kütteaine teistes ahjudes üldse ei põle.

Tähtsamad pulwerdud kütteaine aparaatides „L'atomiseur Rex“ põletamise head omadused:

1. Pulwerdud näol on võimalik heade resultaatidega põletada kütteinid, mis eneses sisaldawad palju tuhka 40 prots. ja rohkem.

2. Aparaaadi warustamine pulwerdud kütteinega on sama kerge kui warustamine naftaga, kuna pulber põleb gaasi taoliselt.

3. Pulwerdud kütteinega kütmiisel saawutatakse suitsuta põletamist, mis ei ripu ära kütteaine koosseisust.

4. Suur õhu ja kütteaine kokku puutumise pind aitab kaasa täielikule ja kiirele ärapõletamisele (suitsugaasid sisaldawad harilikult CO_2 kuni 18 prots.).

5. Ahju puhastamine tuhost ei takista põlemisprotsessi.

6. Ahjude teenimine tarwitab vähem tööjõudu kui teised süsteemid.

7. Sisseseaded ei tarwita palju ruumi.

8. Pulwerdud kütteinega kütmine võimaldab täielikku kontrolli põ-

ESIMENE EESTI KINNITUSE SELTS

.....
 Peakontor
 ja juhatus
 Tallinnas
 Lai tän. nr. 1
 (omas majas)

.....
 Agentuurid
 linnades,
 alevites
 ja
 :-- maal :--

TULEKINNITUS

KLAASIKINNITUS

KODULOOMADE KINNITUS

õnnetuste, haiguste, katkude ja varguste vastu

MURDVARGUSE VASTU KINNITUS

ELU JA KAPITAALIDE KINNITUS

Kinnitusmaksud ja kinnitustingimised soodsamad, kui teistes kinnitusseltsides.

A/S „EXTRAKTOR“

TAIMEVÕI ja ÕLIDE VABRIKUD
 TALLINN, TELLISKIVI T. 9. KÖNETR. 29-03

Valmistab ja pakub austatud jällemüüjatele ning
 tarvitajatele

TAIMEVÕID
 „EXTRA“ ja „PRIMA“

Iseäralikult puhastatud ja maitsevat PÄEVALILLE ÕLI
 Seebivabrikutele puhast. ja puhastamata KOOKUS-
 RASVA

LINAÕLI, VÄRNITSAT j. m.

Say you saw it in „Meie Turg.“

Eesti sawi- ja lubjatööstus.

Eestis on väga mitmesugust sawi maapinnast leida ja sawi kui tooresaine tarvitamine mitmesuguste ehitusmaterjalide ja majapidamise tarvitatawate nõude walmistamiseks oli wanal ajal juba tuntud. Leidub elumajasid ja muid hooneid, millede alusmüüride ja seinte ehitamiseks ainult sawi on tarwitatud. Sawi- ja liiwasegust on walmistatud hoonete ehitamiseks telliskiwa, hoonete katuste tegemiseks katusekiwa, põldude kuiwatamiseks torusid, majapidamise tarbeks lihtsamaid söögi- ja jooginõusid ning aianduse tarweteks potte ja waase.

Sawi, kui tooresmaterjal, on kõige rohkem tarvitamist leidnud telliskiwitööstuses. Enne ilmasõda tegutses Eestis 150 telliskiwifabrikut, mis aastas 30.000.000 telliskiwi walmistasid. Suurem osa toodangust tarwitati siseturul mitmesuguste ehituste juures ära, kuna ligikaudu 10 miljoni telliskiwi wälisturgudele, nagu: Soome, Peeterburi ja Lätimaale saadeti. Neis wabrikutes leidsid umbes 700 töölist tööd. Kui 1914. a. ilmasõda lahti puhkes, siis oli osa wabrikuid tööliste mobiliseerimise tõttu sunnitud seisma jääma; ehitustööde lõpetamise, kütteainete puuduse ja üldiste segaste olude tõttu tegid teised aja jooksul sedasama. Eesti wabadussõja lõppemisel algas osa wabrikutest vähemal määral tööd ja wiimaste paari aasta jooksul on tööle hakanud wabrikute arw juba 50 peale tõusnud. Kõikide märkide järele otsustades tõuseb nende arw veelgi, sest ehitustööstuses on tõusu märgata.

Telliskiwifabrikud on asutatud kohtadesse, kuhu wõimalikult kergem on ühendusteede kaudu juure pääseda, kus telliskiwide walmistamiseks tarwisminew tooresmaterjal, sama ka kütteaine koha peal saadawal. Nende asutajateks ja omanikkudeks olid enne 1919. a. suuremalt jaolt mõisnikud, kellel suured maatükid käes, Suurema osa wabrikute sisseade on ühetüübiline, sama kui wabrikus tarwitataw tööwiis. Sawi saawutatakse käsitsi, sama sünnib tema segamine liiwaga. Sawi sõtkumine ja walmismasse wormimine telliskiwideks sünnib kas käsitsi ehk jälle hobusejõul ümberaetawa pressi abil. Kiwide põletamine sünnib harilikult liht põletamisahjudes, mille kütmiseks puid tarwitatakse. Kirjeldatud sisseseadest ja töötamiswiisist erinewad wiimasel ajal juureehitatud ehk kapitaalselt parandatud wabrikud, milles on püütud tööd wõimalikult mehaniseerida ja kiwide põletamiseks tarwitada kambritega „Hofmanni“ süsteemilisi ringahjusid ning kütteainena wõimalikult odawamaid aineid, nagu turvast, kändusi j. m. Suuremate ja moodsate wabrikute juures on veel, nagu ülimalpool tähendatud, eriosakonnad katusekiwide, ahjupottide, põllukuiwatustorude ja lillepottide walmistamiseks sisse seatud.

ROSENKRANZFABRIKATION

ROSENKRÄNZE in allen Ausführungen mit Holz-, Oriental-, Glasperlen, Spina Christi, Perlmutter u. Silber. Rosenkranzkreuzchen — Sterbe- u. Reliquienkreuze — Rosenkranzbüchsen — Kerzen

R. SZERNITZKI, Berlin, W. 10, Rauchstr. 20

4 E E J T I
N A I T U J * M E S S

15-24
AUGUST
1925

TALLINN
V-VIRU 12-TEL-2364

Rätsepaäri

Max Johanson

Tallinn,

Sähikejalg nr. 6

kõnnetraat 30-89

Et vastu tulla oma töötellijate nõuetele, olen oma riidetagavara tellimiste tarvis rikkalikult täiendanud kõige kuulsamate ja paremate, ning üleilma tuntud Inglise firmade Uhrling & Co., Sucer's ja Holland & Cherry riidetega, samuti ka voodri riidega tuntud headuses, ning muu manusega, mis võimaldab klientide nõudeid ajakohaselt täita.

Kõrgemas headuses ja maitserikas on ainult

TEE

POPOFF

Saadaval kõigis
paremat. ärides.

Ainuesitaja Eestis

ERNST JÜRGENS

Rüütli tän. 13

Tallinn (Reval)

DACHPAPPE

TEERPRODUKTE

CARBOLINEUM

WAGENFETT

EMPFEHLEN

BÖVING & K_o

STETTIN

DACHPAPPEN- UND
TEERPRODUKTEFABRIK

FORSTPFLANZEN

HECKENPFLANZEN

O B S T B Ä U M E

Sträucher, besonders

AKAZIEN

liefern jeden Posten

LAQUA & Co.

vorm. Reinh.

IIIIII

Laqua, KAPSDORF,

Baumschulen,

Kreis Trebnitz in Schle-

sien, Deutschland.

Tubakatööstus Eestis.

Enne maailmasõda sai Eesti tubaka ja tubakasaadused Wenemaalt. Üksikud põllupidajad kasvasid tubakat oma tarwis natuke, aga leidsid, et kasvatamine ei tasu ennast ära. Sõja ajal tuli tubaka puudus ja siis hakkasid paljud tubakat kasvatama. Neil kaswatajatel puudus

hakkasid wäljamaalt tubakat impoorteerima ja ümber töötama. Wäiksed käsitsitöötawad ettevõtted hakkasid sellega ühes endid likwideerima.

Eestis on nüüd 8 suuremat ja mitu vähemat tubakawabrikut. 1923. a. walmistasid Eesti tubakawabrikud kogusummas 27.000 puuda

TUBAK

PERA

$\frac{1}{4}$ nl. 150 mk.

on valmistatud kõige värskematest Türgi tubakatest
IGAL POOL SAADAVAL
O-Ü. „HAVANNA“

oskamine. Pealegi on õrnemate sortide kasvatamiseks Eesti kliima karm.

Sel ajal Eestis tubakawabrikuid ei olnud. Tekkisid sõja ajal väikesed ettevõtted, mis paberossa topisid, seda käsitsi tehes.

1921. a. kewadel asutati esimene suurem tubakawabrik Eestisse — o.-ü. „Havanna“, oma. Hiljem asutati veel teised. Need wabrikud

pakitubakat, üle 665 miljoni paberrossi ja ligi 12.000 sigarit.

Kõigesuuremad tubakawabrikud on aktsiaseltside ja osäühisuste päralt. Nende seltside ja ühisuste põhikapitaal ulatab 80 miljoni Eesti margani. Muist wabrikuid on üksikute omanikkude päralt.

Suuremad tubakawabrikud on oma saaduste müügi ainuõiguse si-

(Järg lhk. 199)

Eesti Klaasitööstuse Osühisus

SUUREM
klaasitööstus Eestis

Kontor TALLINNAS,
Vene tän. 16

SUUREM
klaasitööstus Eestis

Vabrik EIDAPERES,
üle Lelle

VALMISTAB: Pudelisi valgest, poolvalgest ja värvilisest klaasist, igasuguses suuruses ja otstarbeks. **Majapidamise tarbeid**, nagu: tee, õlle ja napsi klaase, õlle ja piima kannsid mitmesuguses suuruses ja mustrites, karafiniisi ja suhkru, vöi ja soola toose, presitud taldrekuid ja kausse salati, puuvilja ja muuks otstarbeks, koorekannusi, musti ja valgeid purke kaanega ja ilma, piimakausse, lapseklaase, trehtrid, lambiklaase igasuguses suuruses, tormilaternna klaase, lillevaase jne. **Tehnika tarbeid**, nagu: element-purke, raadio, telefoni ja telegrafi isolaatorisi, elektri lampide kuplid jne. **Mitmesuguseks otstarbeks:** mõõdu tsilindrid viina ja õlle vabrikute jaoks, kui ka muudeks otstarbeks, kalamarja haudumise aparate, veduri klaase, suhkrupea kupleid jne.

Ladudes suured tagavarad mitmesugust kaupa!

Järelepärimistega pöörata: Kontorisse TALLINN, VENE T. 16.

Die beliebten Pakete

liefern wir für nur 10.— Goldmark

Portofrei ins Haus.

Pakete A enthält:

500 Haarlemer Blumen-
zwiebeln in der schönsten
Sorten wie Anemonen, Bego-
nien, Gladiolen, Lilien, Mont-
bretien, Ranunkeln u. s. w.
500 dieser schönen Sorten
für nur G.-M. 10.—

Pakete B enthält:

100 Stauden in 20 Sorten
mit Namen wie Astern, Chri-
santhemums, Coreopsis, Del-
phinien, Iris, Lupinus, Pa-
paver, Pyrethrum, Phlox,
Paeonias u. s. w. 100 dieser
ausgesuchten Stauden
für nur G.-M. 10.—

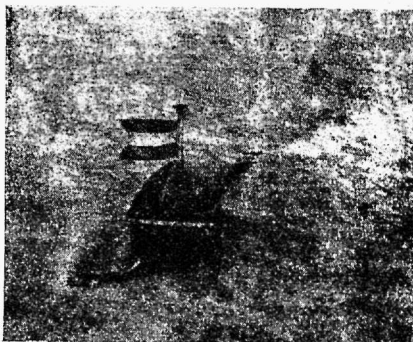
PAPENDRECHT & Co.

BLUMENZWIEBELN und STAUDEN KULTUREN
HILLEGOM (HOLLAND).

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Uus uppujate päästeaparaat.

Titanic'i traagilisest hukkumisest saadik on suuremad laewasõidu ühisused päid murdnud küsimuse kallal, kuidas kindlustada meresõidul iga üksiku reisija elu paremini, kui see senini sündinud. Ka on rahvusvaheliselt kaugesõidu reisijate ning kaubalaewade kohta täpsemad kaitsemäärused õnnetuste kordadel maksma pandud. Nende määruste põhjal peab peastepaatide kogumahu olema nii suur, et nendes kõik reisijad

Aparaat tegewuses.

ja laewa meeskond ruumi leiaks. Peale selle peab iga üksiku reisija jaoks laewal leiduma ka veel päästerõngas. Wäga täielikud on need määrused iseäranis õnnetuse signaalide edasiandmise kohta, ette nähes ka sunduslikku abiandmist. Teatawasti mängib signaalide edasiandmises wäga tähtsat osa traadita telegraaf.

Isiklise kindustuse mõttes oli senini reisijatel hädaabinõuna tarwitada päästewõõ, kuid paljud ülesleidjad on, ehk küll enamalt jaolt asjata, palju waewa näinud, et selle asetmõne teise otsjarbele enam wastawa-

ma aparaadiga täita. Hiljuti on ins. Heinrichil õnnestunud merehädaliste jaoks konstrueerida uut aparaati, mida ta Geestemündis (Saksamaal) asjatundjate ja kutsutud pealtwaatajate ees awalikult demonstreeris. Käesed on kõigiti õnnestunud ja wõib loota, et uus pääste aparaat paremini oma ülesannet saab täitma, kui ta eelkäijad.

Nagu allpool toodud pildid näitawad, on aparaat walmistatud weekindlast purjeriidedest, mis terwet merehädalise keha ümbritseb; käed peituvad pikkades awarates warukates, mis kottkinnastega lõpewad, nii et ülemise kehaosa liikmed täiesti liikumise wõimulised on ja käed mitte üksi kui tüür ning aerud kasutatawad ei ole, waid ka haaramist ja kinnihoidmist wõimaldawad. Et waaamata tormitsewast merest aparaadile nõuetawat tasakaalu anda, on selle alla paigutatud ämbritaoline plekist reserwuaar, mis wees iseenesest wett täis jookseb ja seega aparaadi raskuse punkti wõimalikult sügawale asetab. Aparaat on kaetud weekindlast riidest mütsiga, milles on õhukindel waateaken, mida ka soowikorral awada wõib.

Kõige raskem oli ülesleidjal õhuhahetuse probleemi lahendamine. Selleks on koonusitaolise mütsi tipule kinnitatud toru, mis lõpeb õhuhahetust korraldawa kapsliga, ilma et see wett sisse tungida laseks. Toru on ühtlasi ka lipuwardaks, et mööda-

(Järg lk. 218)

Igas suur- ja väiketööstuses, masinavabrikus, trüki-
kojas, samuti ka maaldri-
ning teistes töökodades on

VASENIA

möödapeasematult tarvill puhastamisvahend,
mis mõne sekundiga
külma vee abil
käed põhjalikult ja ruttu puhastab värvist,
rasvast, lakist, õlist, tõrvast, pigistij. n. e.
[ilma et käte nahka rikuks.]

Proovid hinnata.

Ainuvalmistaja: PAUL HIRSCHBERGER & Co.
Hamburg 27 — Billhorner Canalstrasse 37.
Otsitakse esitajaid.

NALJAD.

SURNUKEHA.

Kordnik Nospea oli eile õhtul
jõest surnukeha leidnud, selle üle
protokollit teinud ja jaoskonna ülema-
le saatnud.

Paar tundi hiljem nähti aga, et
veest välja tõmmatu sugugi surnud
ei olnud, waid jälle täiesti kaineks oli
saanud, mispärast Nospea teisel
hommikul oma teadet järgmise lisan-
dusega täiendas. Eile õhtune surnu-
keha oli paljalt joobnud.“

PUUSARGI KAUPLUSES.

Müüja: „Kas soovite metallist
wõi tammepuust kirstu osta?“

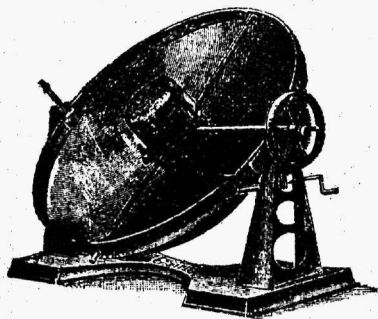
Ostja: „Ei tea, kumb parem on?
Müüja: „Mõlemad on head, metallist
seisawad kauem, aga tammepuust on
terwisele paremad.“

*

Puudub meeletu. Luuletaja:
„Kuule, wanamoor, mine õige minust
kaugemale, ma pean ühe armastuse-
stseeni kirjutama.“

Päikesemasin.

Füüsik Archimedesest jutustatakse lugu, et ta süütepeegli abil wae-nulised Rooma sõjalaewad põlema süüdanud ja seega oma isamaa pääst-nud. Kuigi see lugu muinasjuttude walda kuulub, on sellest siiski wõi-malik järeldada, et juba wänaal hal-lil ajal päikese jõu ärakasutamise probleemi lahendada püüti.

Aurumasin, mis töötab päikese kiirte soojusega.

Päikese kiiri jõuallikana kasuta-da, on meie moodsa tehnika ülesanne, mis iseäranis Ameerikas ülesleidjate meeli on erutanud. Los Angeles, Kä-lifornias, ka Kairos, Egiptuses, on seliel alal alaiaulatuslisi katseid teh-tud. Päikesekiired kogutakse suure poegli abil ühte põlemispunkti ja kuumus, mis seal tekib, kütab auru-katelt, mis omakorda masina liikumi-seks auru annab.

On hea mõte seda huwitawat probleemi, oma tehnilise ja füüsikalise

küljega, mänuasja näol kaswawale noorsoole ligemale tuua.

Uus patenteeritud mängumasin, nimetusega „Osiris“, on Saksa ins. Remshardti ülesleitud, missuguseid masinaid aktsiaselts „Osiris“ Lud-wigsburgis, Saksamaal, walmistab.

Pildil näeme suurt läikiwaks põ-leeritud waskpeeglit, mis päikese kiirred ühte punkti koondab. Peegli kesk-kohal asub wäike aurukatel, mille külge on kinnitatud muud masina osad.

Masina liikumapanemine on väga lihtne. Kõige pealt täidetakse auru-katel weega, nagu iga teiseigi masina juures; tule asemel aga kasutatakse päikesekiiri. Peegel seatakse nii, et päikesekiired otse ristloodis peegli pinnale langewad. Aasta aegadest oleneb, kas wesi katlas lühema ehk pikema aja jooksul auruks muutub ja masin tööle hakkab. Keskmiselt kulub selleks 5 minutit.

Kui aurukatel suurem, töötab ma-sin kauemini, kuid seda peab aeg-ajalt uuesti päikese kiirtele ristloodi seadma, nii et peegli kõrwal asuw ora warju ei annaks.

Kirjeldatud päikesemasinat võib ka pilwes ilmaaga käima panna, kuid siis seatakse katla alla soojendajaks wäike piirituselamp, mis auru tekki-miseks küllalt kuumust annab. Selle juures asetatakse peegel horisontaal seisendisse, et piirituselambile auru-katelt lähemale tuua.

ODAW MEES.

Rahamees: „Teie päästsite minu elu, siin on teile selle eest 100 marka waewapalgaks.“

Kalamees: „Küll olete teie aga odaw mees!“

KÄRPSED.

Jooja: „Kuulge kõrtsimees, siin on ju kärbes wiina sees. Kõrtsmik: „Maksab nüüd selle wiinatilga pä-rast, mis see kärbes ära joob, nii suurt kära teha!“

KINNITAGE

oma varandust tule-, murdvarguse- ja mere-
hädadohtude vastu

EESTI KINNITUS
AKTSIA - SELTSIS

„POLARIS“

Tagavarikapitaali üle
Emk.

29.000.000

Tallinn, Vana Viru tän. 12. Kõnetraat 14-41

AGENDID KÕIGIS LINNADES

MANUFAKTUR IMPORT KO.

TALLINN,

Suur Karja tän. 5. — Telefon 20-79.

Sissekäik kangi alt.

Alati suur väljavalik kõiksugu
riidekaupadest.

AINULT JÄLLEMÜÜJATELE.

Industry and Trade in Esthonia.

Statistics of our *import-trade* during the year 1922 exhibit the following data:

In the first place there range 80.000 to. victuals, beverages and tobacco of a value of 1635 mill. Emk.

The following kind of goods comprises 6500 to. textiles valued at 942 mill. Emk.: cotton — 3500 to. (175 mill. Emk.), cottonware — 700 to. — plush and velvet (236 mill. Emk.), and 400 to. woollen ware (200 mill. Emk.).

In the third place are 12.000 to. agricultural and other machines, vehicles (among them 268 motor-cars) and 23 vessels, of a total value of 759 mill. Emk.

Metals and hardware amounted to 27.000 to. (674 mill. Emk.), among them 14000 to. of iron (188 mill. Emk.); 1400 to. of steel (23 mill. Emk.), cast-iron — 1400 to. (8 mill. Emk.).

The next group contains 110000 to. of coal and oils (590 mill. Emk.), coal (97000 to. — 250 mill. Emk.), Naphta (2400 to. — 14 mill. Emk.), Petroleum (7500 to. — 81 mill.

As to paper and pulp, there were imported 17500 to. (240 mill. Emk.), pulp amounting to 14000 to. (130 mill. Emk.)

The rest consists of different groups of less importance: animal products — 164 mill. Emk., mine-

rals, artificial fertilisers incl. (12000 to.), of a total value of 160 mill. Emk., wood-goods — 55 mill. Emk., plants and seeds — 17 mill. Emk., different goods of a value of 83 mill. Emk.

The countries, which have been concerned in the import, range in the following order:

	Quantity in %
Germany	36,0
England	33,2
Finnland	7,0
Russia	6,8
Danzig	4,1
Sweden	3,0
Latvia	2,7
United States	2,0
Holland	2,0
Denmark	1,7
Belgium	0,9
Norway	0,5
France	0,1

The transit from and to Russia amounted in 1922 to. 345.000 to. of goods and 76 locomotives. The following countries were concerned in the transit to Russia: U. S. — about 200.000 to., England 58.000 to., Germany — 43.300 to. and 49 locomotives, Norway — 10.300 to., Sweden — 8900 to. and 27 locomotives, Danzig — 6800 to., Finland — 2100 to., Denmark — 1900 to., Holland — 700 to., Belgium — 400 to.,

(Continued on Page 217)

Esimene Eesti shokoladi ja kakao vabrik

„PROGRESS“ PÄRNUS

Telefon 88

Kõrges headuses shokolaadi, kakao, kompvekke ja marmelaadi müüb väiksel ja suurel arvul

H. WEIDEBaum

TALLINN, VANA POSTI TÄNAV 7.

KÖNETRAAT 18-33.

MÜÜB LADUST:

„Diamond Prince“

ja

„Alminko - Patent“

JAHU,

suhkrut, riisi, kohvi,

teed ja manna.

TRIKOO- ja SUKAVABRIK

O. KILGAS

Tallinn, Pii t. 3 Telefon 2-23

ESIMENE MEHAANILINE

TRIKOO- ja SUKAVABRIK

EESTIS

Valmistab puuvillast ja villast trikood kangastena, trikoo meeste- ja naisterahva pesu, trikoo laste ülikonde, sukke ja sokke ning igasugust villast ja puuvillast kujutud kaup

Kaup nägus ja vastupidav

Hinnad mõõdukad Müük ainult engros

Jalutuskepp.

Üks koomiline lugu. Kirjut. F. Tromp.

Ta kingiti mulle sünnipäewaks. See oli ilus pruun kepp, ta käepide oli seest õõnes ja awataw, — sigarettide ja m. s. hoidmiseks kui loodud.

Selles mõttes ei tarwitanud ma teda küll kunagi, waid wiisin oma kepi igapäew korralikult wälja jalutama.

Päew-päewa järgi seisis ta mul äris, s. t. puhkas kõiges oma toreduses mu kirjutuslaua juures paberikorwis, wahtides särasilmil oma igawat ümbrust.

Nii elasime, mina ja mu kepp, üle mitmed rahulised kuud ja ma ei aimanudki, millist muret ja häda see pahatahtlik wend mulle kord walmistama saab.

Ühel päewal algas ta minuga halba mängu ja nimelt mu wäljamaa reisil.

Kepi käepideme warjatud õõnsus pakkus wõimaluse — ma ei tea mitte, milline kuri saatan mulle selle mõtte pähe tõi, — brilljante salakaubana üle piiri sahkerdada.

Ja tõepoolest tarwitasin ma peidukohta selleks, et seal tolliametnikkude pilkkude eest warjata 10-karaadilist kõige puhtamat brilljanti.

Eks ole kawal? — Mis?

Piirijaamas läks kõik pilla-palla. Ka mina tormasin ühes teistega waguñist ruumi, kus tollirewisjoni toimetati.

„Oodata,“ oli siin märgusõnaks. Lõpuks jõudis järg ka minuni. Waevalt heitis ametnik oma pilgu minu peale, kui ma, keppi jultunult madala lauakese peale pannes, oma wäikese reisikohwri awasin.

Ta waatas möödaminnes mu kohwrisse; teised reisijad minu taga

tungisid peale, et wabastawat sedelit saada.

Kergemalt hingates sulgusin ma uuesti oma kohwri, kui — korraga — ametniku pilk mu kepi peale langes. Teised reisijad olid pea kõik juba läbi, minu juuksed aga tõusid hirmu pärast püsti, sest ametnik wõttis mu kepi ja uuris seda tähelepanelikult igast küljest.

Kõik on kadunud! — kisendas miski minu sees, sest juba waatas ametnik oma uuriwa pilguga mulle otsa, kuna ta käsi kepest tugewasti kinni hoidis. Mu põlwed lõdisesid.

Ja ametnik küsis, — mulle terawalt otsa waadates ning keppi käe peal kaaludes: „On see Teie kepp?“

Mina ei mõistnud teda hästi ja waatasin talle küsiwalt otsa.

„Kas see Teie kepp on?“ küsis ametnik weel kord.

„Mina, kuidas?... Minu kepp?... Ei, ei, härra tollikomissar. See pole kunagi minu omandus olnud,“ wastatasin mina, kuna mu juuksed kübara all püsti tõusid.

Mõtelge ometi, kümme karaati brilljante, 600 guldnat iga karaat!

Kuna ma endamisi niiviisi kalkuleerisin, pööras tolliametnik — ma olin kõige halwema peale ette walmistatud — oma abilise poole: „Wiige kepp leitud asjade büroosse.“ Ja ta ulatas kepi, minu kepi, oma abilise kätte.

Ma langesin minestuses kokku.

Kui ma jälle ärkasin, leidsin enast wagunis istumas. Kaastundlikud reisikaaslased olid mind sinna toimetanud.

Külm higi tungis mul otsaette, ma kaalusin oma seisukorda. Mul tarwitseb ainult leitud asjade büroole

Mai kuul ilmub

MEIE TURG

näitus-messe
eelnumbrina

erakorraliselt
suures eksemplaa-
ride arvus.

Demonstreerige
oma kaupu ja saa-
dusid Tallinna näitus-
messil 15.-24. augus-
til 1925.

TÖÖSTURID

ja

KAUPMEHED!

Awaldage

„MEIE TURGI“ weer-
gudel kirjeldusi oma
produksiooni üle,
andke toimetusele
andmeid, et saaksi-
me tutvustada Teie
kaupu nii kodumaal,
kui ka väljaspool ko-
dumaa piire, nagu:

Saksa-, Inglis-,
Rootsi-, Prantsus-,
Soome- ja Lätimaal.

HELISTAGE
VIIBIMATA

TEL. 22-08

MEIE TURGI
REKLAAMOSAKOND

NARVA M. 50a/4.

Nalja natukesed

SANT SEISUKORD.

Mis Teil wiga on? Teil on nii hädaline nägu. — Ah, kui Teie teaksite, kui sandis seisukorras ma olen. Minu maks ei ole korras, kõht walutab, jalad on paistetanud, kurgus on põletik ja ma ise ei ole ka üsna terwe.

*

OMA AMETI OHWER.

Millal tõusis tuli? — Kell 12 öösel. — On kõik päästetud?

— Ja, wälja arwatud ainult ööwaht, see magas liiga raskesti.

*

Randlane ostis linnast 500 margalise seinakella ja näitas peale rahamaksmist käega üht hõbeuuri, küsides: „Noh, nüüd härrad annawad selle pisikese kauba peale.“

*

TAEWALIK OTSUS.

Ihnuskoi sureb ära ja tuleb tawarawa ette. Peetrus küsib tema käest, kas ta ilmas ka midagi head on teinud. „Ja,“ kostab ihus nažukene kartlikult, „kord andsin ma ühele haigele lesele 10 marka, teine kord armupalujale waesele lapsele 5 marka. Peetrus jääb mõttesse, palub siis wõorast natuke oodata ja läheb ise sisse ning küsib, mis selle mehega teha. Natukese aga pärast kuulab wärawa taga ootaja, kuidas sees keegi walju häälega ütleb: „Anna talle see 15 marka tagasi ja mingi ta põrgu.“

KURI SÜDAMETUNNISTUS.

Kaks adwokaati istuwad restoranis ja waidlewad kohtu asja üle, mis täna ees oli: „Meie oleksime pidanud paragrahw (§) 123-a peale toetama“, ütles esimene. „Eksite, ametiwend,“ kostis teine. „Teo tundemärgid ei käi selle § sugugi kokku.“ „Kellner“, hüüab esimene. Kellner tuleb ruttu ligi. „Kuulge, kas teil nuhtlusseaduse raamatut on?“ Kellner läheb ära, tuleb aga warsti tagasi ja ütleb: „Peremees wõtab wiina niisamuti tagasi.“

*

POLE TARWIS.

Õpetaja tuleb talusse. Perenaine keedab talle kohwi ja annab laua juures talle ka salwrätiku rinna ette panemiseks, nagu suurtel sakstel wiisiks on. „Anna ometi peremehele ka üks rätik,“ ütleb õpetaja. „Pole tarwis,“ kostab naine lahkelt, „ega minu wana ennast täis ei tilguta.“

*

NOOR ARST

(kes esimese haige on rawitsusele saanud). „Kui aga see ei sureks, ehk jälle terweks ei saaks.“

*

RAAMATUPOES.

„Andke üks raamat haigele luge-da.“ — „Soowite waimulikku raamatut?“ — „Ei, ta hakkab juba paranema.“

A. Einpaul

TALLINN, SIIMONI TÄN. Nr. 19
KÕNETRAAT 22-24

PIIMAÄRI, PÕLLU- ja KARJA-
SAADUSTE EKSPORT

Ostab väljaveoks

VOID JA KANAMUNE

Van Den Bergh'i vabriku ainuesitaja
Eestis

Ladus alati võistlemata headuses
TAIMEVÕI sordid

SANELLA & VITELLO

Tarvitada nagu piimavõid

NALJAD.

KÕIGE LIGEMAD SUGULASED.

Tõnise Matsi poeg oli õpetajaks õppinud ja kosis rikka ja suurtsugu härra tütre. Kui Mats pulmapäeval rahulikult koju jäi, küsis naaber imestades: „Miks sa poja pulma ei lähe?“ „Minu poeg ütles, et ainult kõige ligemad sugulased kutsutud on,“ kostis Mats.

*

„Armas mees, sa käisid ometi linnujahil ja nüüd leian sinu jahitaskust haugikala?“ Mees (enesele): „Pagana päralt, siis on aga kaupmees kurjasti eksinud!“

*

Kohtunik: „Kaebealune, Teie olete wabaks mõistetud!“

Kaebealune: „Mina kaeban edasi!“

Kohtunik: „Teie kuulete ju, et wabaks olete mõistetud, miks tahate siis weel edasi kaebada?“

Kaebealune: „Ülemkohus peab ka nägema, et ma süüta olen.“

*

„Ma leidsin täna hommikul hõbedase rahakoti.“

— „Wiisid sa selle omanikule tagasi?“ — „Ei, ta oleks mulle leiu eest tasu pakkunud, ja mul oleks piinlik olnud seda wastu wõtta.“ —

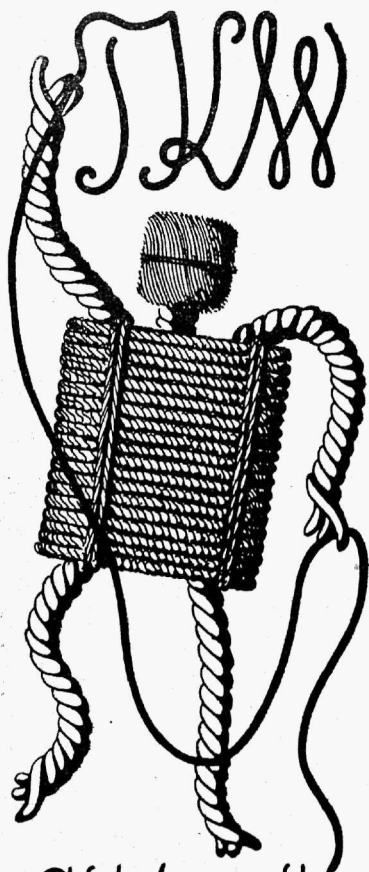
*

Nähtawasti. „Ütle, ema, kas kalad wees ka magawad?“ — „Nähtawasti. Milleks muidu oleks jõesäng olemas?“

*

SOOW.

Luuamüüja Tallinna turul: „Oh, kui mul nii palju raha oleks, nagu Fordil, mitte üht luuda ei teeks ma alla 25 marga.“

Aktsia-selts
Tallinna
Kõievabrik
Kopli tän.19. Tel: 12-79

*

Soovitab ladust
ja tellimiste peale
kõiksugu:

kõisa, nõõre,
trosse.

Hiiгла sammudega

läheneb kevade — aeg, kus jalgratast omandada tuleb. Meie müüme parimaid parimaist: Saksa «WANDERER» ja «BRENNABOR» ning inglise

«RELEIGH». Tagatiseks nende häädusele on nende kuulsus. Järelmaks võimaldatud.

LIER & ROSSBAUM, Tallinn, Rataskaevu t. 5, kõnetr. 27-34.

Tubakatööstus Eestis.

(*Algus lhk. 186*)

seturul iseseiswale aktsiaseltsile „Eesti Kaubandus“ annud. Toore tubaka sisseostmist kui ka tubakaasaduste müüki wäljamaale korraldavad wabrikud ise.

Endiste Wene seaduste ja Saksa okupatsiooni wõimude poolt maksmapandud korralduste muutmiseks anti 1920. a. tubakamaksuseadus (R. T. nr. 65-66 — 1920. a.), mis suuremalt jaolt tänaseni maksab ja ainult maksumäärade kohta käiwates paragrahwides on muudetud. Selle seaduse järele wõib igaüks oma tarwis tubakat kaswatada. Kellel üle 200 taime tubakat istutatud, on kohustatud sellest teatud ametiasutustele teatama. Kõik saadud tubakas, mis tubakakaswataja enese ja tema pere tarwituseks ei lähe, peab tubakawabrikutele wõi ladudele ära

müüdama. Tubakawabrikutest müügiks wäljalastud tubakasaadused peawad olema banderolleeritud. Tubakawabrikud peawad olema kindlaksmääratud nõudmiste järele ehitatud. Ainult tubakawabrikutel on õigus tubakat lehtedes ja tubakawarsi wäljamaalt saada. Tubakat peenendatult, paberossa jne., wõiwad ka teised sisse wedada. Wabrikud, mis ainult paberossa topiwad ja seda walmistubakast teewad, peawad banderolleritud tubakat tarwitama.

Tubakatööstus ei ole Eestis riikline monopool. Riik wõtab ainult tubakawabrikutelt, paberossitehastelt, tubakaladudelt ja tubakakauplustelt patendimaksu äriajamise õiguse eest ja aktsiisimaksu walmistehtud tubaka ja tubakasaaduste pealt.

(*Järg lhk. 213*)

Kirjutusmaterjalid :: Büroomasinad

Philipp Schaefer

Tallinn, Harju t. 21 :: Kõnetr. 12-12

Igasuguste büroomasinade parandus, puhastamine ja ümbertegemine korraliku ning osawa juhatause all mõõdukate hindadega

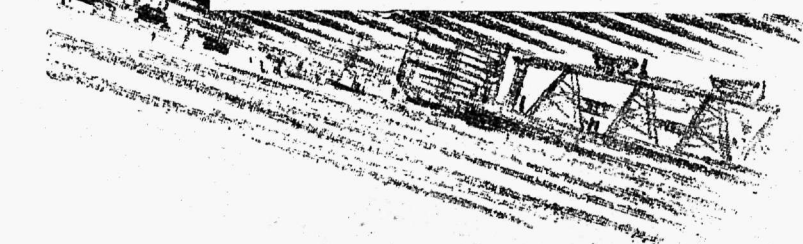

TÖÖSTURID!

Tarwitage „Meie Turg’i“ lehekülgi selleks, et jutustada kaupmeeskonnale oma saaduste valmistamislugu. Andke tõuget oma saaduste elavamaks liikumiseks turul. — Olge oma saaduste müüjale abiks suurejoonelise reklaamiga.

Reklaam on päike, mille paistel küpseb Teie töövili oodatud tõeliseks kasuks!

„Meie Turg“.

KAUPMEHED!

Tarwitage äraproovitud müügi metoode, ammutades neid „Meie Turg’i“ weergudelt. Kuid ärge unustage ka „Meie Turg’i“ kuulustete lehekülgi, kui teete oma reklaami eelarwet. Oma kaupa ajakohaselt reklameerides wõidate juure tuhanded uusi ostjaid!

„Meie Turg“.

6
M
B
E
R
6

Hindade väljapanekust waateakandel.

(Algus lhk. 174)

daks temale kaubaproowid, kuid ilma hindade äratähendamata. Kui nüüd nende proowide hulgas kaupsid leidub, mis kaupmeest huwitawad, siis kirub ta kahtlemata, ja seda täie õigusega, niisugust saamatut suuräri ehk wabrikut, kes ei taibanud ühes proowidega kauba hinnakirja saata. Nüüd peaks kaupmees soowitawate kaupade hindasid eriti järele pärima, mis asjata tüli teeks ja aega raiskaks.

See, mis kaupmehele kaubaproowid, seda on tarwitajale waateaken. Nii kui kaupmees proowidest seda välja walib, mis teda huwitab, waatamata selle peale, kas ta seda kaup praegu wõi hiljem mõtleb tellida, nõnda tahab ka tarwitaja waateaknal teda huwitawat kaupad välja walida, selle hinda teada, et wõiks iseeneses kalkuleerida ja järele kaaluda, kas kukkur küünib selleni wõi mitte. Ei lähe ometi kaupmees iga üksiku riidekanga pärast wabrikusse isiklikult riiet välja walima ja selle hindasid kuulama, waid laseb endale selleks proowid ja hinnakirjad saata. Ärgu sundigu siis ka tarwitajat hindade teadasaamiseks tingimata kauplusesse astuma.

Ütleme, minul on kawatus lähemal ajal paar pükse muretseda. Ma tean umbkaudu, missugust riiet ma soowiks, kuid mul ei ole aimugi selle hinnast. Ma olen wäikese sissetulekuga inimene, kellel iga sada marka on suur raha. Ma ei tea mitte miljal ma nii palju raha kokku saan, et ma wõiks uhkelt kauplusesse astuda ja riiet paari pükste jaoks nõuda, ükskõik mis maksab, kas mõni sada ees wõi taga. Ei, ma tahaks juba nüüd teada, kui palju peaks ma kokku hoidma, et paar pükse saada. Pean

ma nüüd selleks kauplusesse astuma, terwe wirna riideid endale ette laduda laskma, seal neid tund wõi poolteist waatlema ja sorima ja siis lausudes: „Tänan, nüüd tean ma, mis läheb maksma paar pükse,“ kauplusest välja astuma. Tunnen küllalt neid hapusid nägusid, mis müüja sellejuures teeb, ja olen kuulnud haawawaid märkusi, mis niisugusele „hinnakuulajale“ tagant järele saadetakse. Aga uskuge, mu härrad, ma ei oleks teid tõesti mitte tülitanud, kui teie kaubaproowidel waateaknal hinnad juures oleks olnud. Ma oleks wäga hästi ka sealt näha wõinud, kui palju ma koguma pean, et saada paar pükse.

See oleks riidekaupade kohta, mis, mida mitmekesisemad nad oma wäärtuse, kirja ja hinna poolest on, seda enam mind sunniwad poest poodi rändama hindasid kuulama, müüjaid wihastama ja enda aega raiskama. Kuid palju teisem ei ole ka lugu kaupadega, millel oma kindel hind.

Ütleme, ma tahan mõnda uemat raamatut endale muretseda. Olen selle kuulutust ajalehest lugenud. Kuid meie kirjastajad on tihti nii saladuslikud, et nad oma raamatu hinda teada ei anna, ehk on see mul lihtsalt ununenud. Mul on waba raha taskus paarsada marka. Astun raamatukauplusesse ja küsin soowitawat raamatut. Kohkudes kuulen aga, et selle hind on 250 wõi koguni 300 marka. Mul ei ole aga wõimalik nõnda palju raha välja anda. Häbistatult astun kauplusest välja, kuna kaupmees mulle pilkawalt järele waatab, nagu tahaks ta öelda: „sant“, mida ta müüdugi wiisakuse pärast ei tee. Wõib olla, ta ei mõt-

(Jürg lhk. 215)

EESTIMAAL
VALMISTATUD

RIIDEKAUBAD

A. S. „TEXTIL’i“

VABRIKUST
TALLINNAS

Meil on müügile jõudnud uuemates mustrites **särgi oxfordid, padjapööri tik, flanell, kalinkor, väga ilusad tumedad pluuse ja kleidiriided, tugev madrasi tik, igasugused teki ja palitu voodrid.** Peale selle on valmis saanud ilus, tugev **puuvillane serge «LAINE»** nime all, missugune kaup igal pool hääks kiidetud. Kohane pluusideks ja kleitideks. Saadaval kõigis kleidiriide värves: sinine, pruun, lilla, roheline, beige, bordo, hall. See sort on villase riide aseaine, sest olevad sordid villaseid riideid ei ole vastupidavad ja nüüdsel ajal otsib rahvas rohkem kasuliku kaupa. Suve sesooniks valmistame ilusaid moekaupe, nagu **ruudulisi schoti mustreis riideid kleidi ja pluuside jaoks ja muud.**

AINUMÜÜK

VENNAD TOFER A. S.

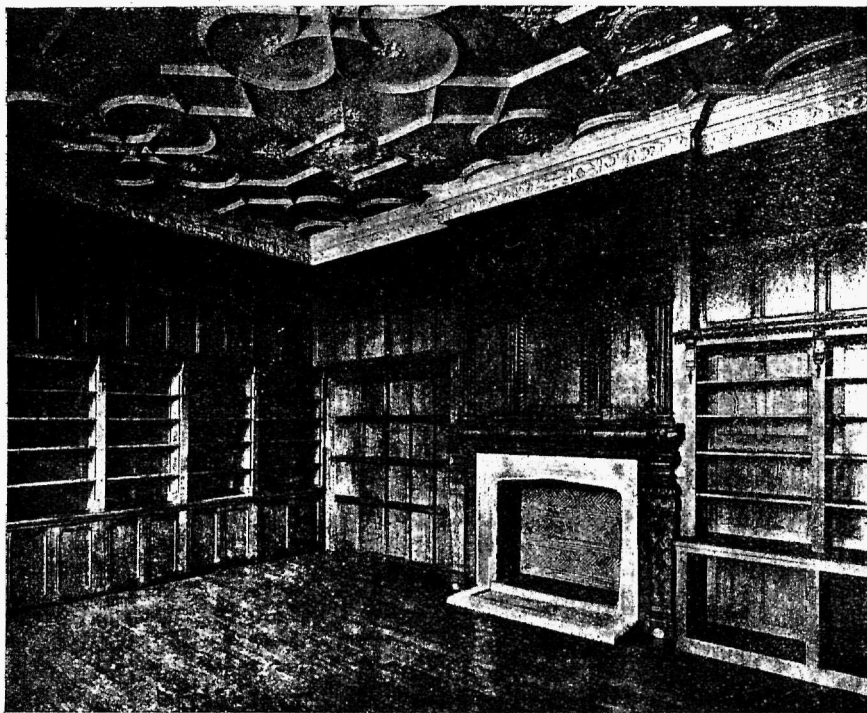
TALLINN, RATASKAEVU Nr. 6

Ärimumide wäljanägemisest.

(*Algas lhk. 163*)

Eesti wabariigi aastapäewa pidustustel, mil paljud suurärid ei olnud waewaks wõtnud isegi tolmust oma aknaid puhastada, oli ka ülalnimetatud Bergi äri oma akna kaunistamise poolest lilleäri Daugulli ja

ge olla ja wäiksemates ärides peaks uks wiima otsekohe tänawalt kaupluse ruumi, kuna suuremates ärides soowitaw on selle ette ehitada äriruumi suurusele wastawalt tuulekaitses. Pööruks suuremates ärides

Raamatuäri sissesead.

shokoladiäri G. Stude kõrwal esimeses reas.

Kui äri waateaken on publiku juuremeelitaja, siis on on kaupluse uks see, mis ostja sisse palub. Äri uksele on ettevõtte käidawuse kohta eriline tähtsus. Äri sissekäigu uks olgu kõige pealt hästi walgustatud, et ta awaldaks kutsuwat mõju. Ukseni wiiw trepp ei tohi mitte kõr-

on sellepoolest iseäranis otstarbekohane, sest siis ei tarwitse ehitada tuulekaitses.

Äriruumi sisemus olgu puhas ja ülewaatlik. On enesestki arusaadaw, et kaupluseruum wastawalt kauba iseloomule peab korraldatud olema. On ju selge, et kaupluseruumid, näiteks automobiilidele ja wäikestele

(*Järg lhk. 206*)

LIHAVÖTTE PÜHADEKS

Igasuguseid
shokoladi-kompvekke ja
biskviiti soovitab

R. KLAUSSON'i

shokoladi-kompveki ja
biskviidi tehas

Tallinn, Toomvaestekooli t. 1
Kõnetraat 19-05

E. GÜNTHER

Tallinn, Kuninga tän. Nr. 8
Kõnetraat 15-99

Tartus, Kauba hoov Nr. 26
Viljandiš, Tartu tän. Nr. 9

MÜÜK SUUREL ja
VÄIKSEL ARVUL

Maali ja riide vär-
vid, tisləri tarbeai-
ned, mineraal ja
taime õlid, keemia,
-kosmeetika,-tualett
ja k u m m i k a u b a d,
vürtskaubad ja kõik
muud majapidamise
tarvitused jne. jne.

E. GÜNTHER'i

„Uus must“ riide värv,
kinga kreem, naha appre-
tuur, naha määre, metalli
puhastamise aine „Egalin“

Kõigeparemad Ameerika
KIRJUTUSMASINAD

ROYAL

Esitus Eestis
V-d Loun & Schitkov
TALLINN,
Niguliste t. 18 Telefon 13-37

Karl Valkner'i

kudumise tööstus

Tallinnas, Kaupmehe tän. 26

Valmistab ja on alati
saadaval: rätikud, sal-
lid, jumprid, jakid, jahi-
vestid, sveaterid, tri-
kood, kombineed, pük-
sid, drussid, kindad,
sukad, sokid jne. jne.
Meeste-, naisterahva
ja laste trikoopesu

Tellimiste täitmine kiire ja
korralik. Töö kõrge väär-
tusega. Tulge ja otsustage
isel! Oma silm on kuningas!

Äriruumide wäljanägemisest.

(Algus lhk. 163)

kunstiasjakestele ühesugused ei wõi olla.

Lagi mängib ruumide wäljanägemises otsustawat osa. Mitmesuguste partiikaupadega suurärides wõivad seinad ja lagi olla wärwitud wa-

tähtis töstetool, sest sellest mõnusesest oskawad ostjad lugu pidada. Wäljamaa suurärides on ostjaile wastutulelikkuses väga kaugele mindud, korraldades neile äri juures isegi einetube.

Portselaani kauplus.

heldawates eredates wärwides, kuna see aga kauplustele, kus müügil ainult üks artikkel, nagu näiteks walge linane riie, sarnane kirju wärw sügugi ei sünni. Ka põrand, kas wärwitud wõi linoleumiga kaetud, mängib tähtsat osa ruumide wäljanägemises ja äriomanikul tuleb seda küsimust oma kauba ja üldse ruumide seisukohalt kaaluda.

Suuräridel, mis asuwad mitmel maajakorral, on loomulikult väga

Kuigi meie ärid oma wäiksemate läbimüükide juures publiku juuremeelitamiseks nii palju kulutada ei jaks, siis püütagu vähemalt ärruumi wäljanägemist muuta sõbralikumaks, et ostja seal end kodusemana tunneks.

Tihti kuulakse ärimeestelt ütelsi: „Kui ma oma kaupa 5 mk. odawamalt müün kui konkurrent, siis on mul ostjaid küllalt ja ma teen

(Järg lhk. 208)

Meie Surg

Allgemeine Moⁿatsschrift für Handel & Industrie

„Meie Surg“ (Unser Markt) wird gratis an alle Industriellen und Kaufleute gratis zugestellt.

5
BER
6

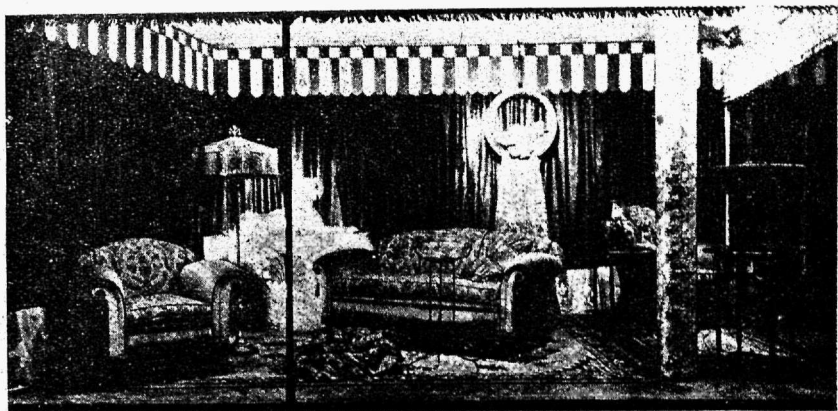
„Meie Surg“ Auflage deckt den ganzen Markt.

„Meie Surg“ sichert den Inserenten die schnellste Abstoßmöglichkeit ihrer Erzeugnisse.

Verlag „Meie Surg“ Tallinn (Reval-Estonia).

Äriruumide väljanägemisest.

(Algus ltk. 163)

Mööblikaupluse waateaken.

head äri ka mustades ruumides.“ See ütetus wastab ainult osalt tõele, sest mitte igäüks ei taha oma kaupa teisest odavamalt müüa, ja teiseks — on ostjaid, keda ka hinnaalandusega pimedasse ja korraldamata kauplusesse ei suudeta meelitada ja kes ikka üles otsib äri, kus tal kodune ning mõnus tunne ja kus ta lahket ning sõbralikku wastuwõttu leiab.

On arusaadaw, et wõimata on äriruumide nägusamaks tegemise kohta üldiseid juhatusi anda, mis kõigile ühesuguselt maksaksid. Siin

tuleb arwesse wõtta igal üksikul juhusel ruumi ja kauba omadusi ning küsimus iga äri kohta täiesti individuaalselt otsustada. Meil Eestis on juba küllalt sellekohaseid spetsialiste, kes sellel alal juhatust ning nõu wõiwad anda, kui aga äriomanikud soowiksid nende poole pöörduda. Äriruumide korraldamise küsimus meil Eestis on küllalt põnew ja kaupmeeskond peaks siin agaralt tööle asuma, et me Lääne-Euroopale ses suhtes pisutki lähemale jõuaksime.

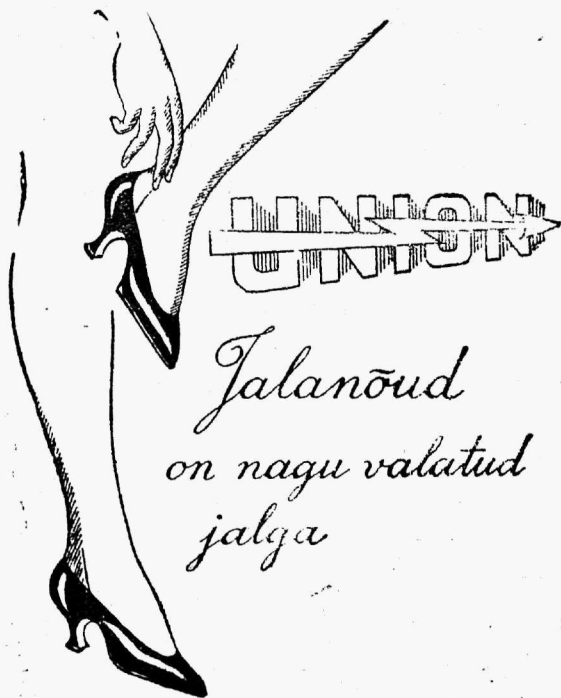
Paljunõuetav kaup on

MESIVÕI „SANTOS“,

mis tarvitajatele hästi meeldib ja igalpool lugupidamist leiab. Ta valmistatakse selgest suhkrust ja sündsatest maitseainetest ja on Tallinna linna laboratooriumi analüüsi järele üks kõrge väärtusega toiduaine, mis kehale jõudu annab. Mesivõid „SANTOS“ on üllhodav, sest maksab peaaegu ainult veerand osa koorevõist ja leiab selle tõttu rohkesti ostjaid. Ta on ühenaelastes pakides pergamiinpaberisse valmis pandud ja selkombel tarvitajale hõlbub kätte anda, pealeselle aga ka saadaval suuremates tükkides ja plekkämbrites.

Mesivõid „SANTOS“ soovitab

AUG. GRÜNERI TÖÖSTUS S. Tartu maant. 20, Tallinnas
Kõnetr. 12-02.

*Jalanõud
on nagu valatud
jalga*

**BALTI PUUVILLAKETRAMISE ja KUDUMISE
AKTSIA-SELTS
TALLINN
ASUTATUD 1898**

JUHATUS: TALLINN, S. KARJA TÄN. 13, TEL. 24-28

SINDI KALEVIVABRIKU ÜHISUS

**END. WÖHRMANN & POEG
SINDIS, PÄRNU LÄHEDAL
ASUTATUD 1834. AASTAL**

**JUHATUS: TALLINN, S. KARJA T. 13. TEL. 5-75 JA 22-29.
LADU: TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 13. TEL. 2-41 JA 24-66.**

OSAKONNAD VÄLJAMAAL:

**RIGA, GREHZINEEKU EELA 12 KOVNO, SCHLOSS-STR. 2-a
HELSINGI, MIHAELSGATAN 19**

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Ärimaksuseadus rewideerimisel.

(Algus lhk. 166)

Aktsiaseltside ja osatühisuste juhatuse liikmete ja direktorite palkade määra, mis ettevõtte administratsiooni kuludena puhtast kasust maha arwatakse, otsustati kõrgendada.

End. Wene senati ukaasi järele 24 augustist 1907. a. nr. 7752 ei wõi kaebajad peakomisjonile ega peawalitsusele oma maksuasjus uusi andmeid esitada, kui need andmed pole esitatud jaoskonna maksukomisjonile. Kaupmeeste Liidu esitaja nõudis selle ukaasi mahakustutamist, seda enam, et see ukaas on wastolus 12. aprilli 1920. a. seadusega. Toodi veel ette, et maksukomisjonides asjaajamine kinnine, maksja ei teagi, missugused andmed komisjonil maksu määramisel olid, nii ei tea ta ka kõiki tõendusi ja dokumente, millel asja kohta wahest suur tähtsus, komisjonile ette tuua. Kui nüüd maksjale lubatud ei ole teises astmes, peakomitees, neid esitada, siis on temalt wõimalus wõetud omi kasusid kaitseda. — Erikomisjoni otsus oli: kaebaja wõib peakomitees kõiki andmeid ja tõendusi esitada, waatamata selle peale, kas need maksukomisjonis ette toodud olid, wõi mitte.

Praegune ärimaksuseadus ei luba protesteeritud äriweksleid puhtast kasus maha kirjutada. Tegelik elu on aga näidanud, et umbes 50% protesteeritud äriwekslitest nõnda õelda „korstnasse“ tulewad kirjutada. Kaupmeeste Liidu esitaja ettepane-

kul ühines erikomisjon resolutsiooniga, mille järele protesteeritud äriweksleid, mis kahe aasta jooksul, protesteerimise ajast arwates, weksliandja wõi girantide poolt wälja pole ostetud, kahjude arwele wõidakse kanda. Sealjuures on tingimuseks, et sarnaste wekslite *äriühine iseloom* täiesti selge peab olema, isiklikud wekslid ei kuulu siia hulka.

Tänini nurisetakse, ja seda ka täie õigusega, et paljud ärimehed äriraamatuid ei pea. Teisest küljest on äriimeestel wabanduseks ette tuua, et maksukomisjonid ka täiesti seadusepäraselt peetud raamatuid tagasi lükkawad, paremal juhtumusel teewad äri läbikäigu raamatute järele, ei arwesta aga raamatutes näidatud kulude ja kahjudega. Mis jaoks siis raamatuid üldse pidada ehk ette pan-na, kui äri puhastkasu nende järele ei arwata! Ärimaksuseaduse § 550 lubab maksukomisjonidel ka neid raamatuid tagasi lükata, mis kaubanduse seaduse waatekohalt täiesti õieti on peetud. Sarnast seisukorda on raske õigeks pidada: raamatud on seaduslikult peetud, aga puhtakasu wäljaarwamiseks nad ei kõlba!

Erikomisjon otsustas, rahaministeeriumi esitajate wastuseisemisest hoolimata, et äriraamatuid, kui nad seadusepäraselt peetud, tuleb tunnustada ja nende järele puhaskasu kindlaks teha.

(Jürg lhk. 219)

OTSIB ESITAJAT EESTIS

Kartuli sorteerijate tehas „BIHALE“,
MM. Lesimple et Hamon, France,
28, quai Borgoin - Corbell - Seine & Oise

Vabriku märk

Kodumaa riidevärvi tööstus

Vabriku märk

Värvipakid kaitsemärgiga
„KARU“

Ainult **kodumaa tööstus** seisab kaupmehe ja tarvitaja huvide eest valvel, varustades neid tarviliku juhatusega oma erialal! Meie tööstuse kirjastusel on ilmunud „**Kodune värvimine ja pleekimine**“, kirj. K. Muld, hind 40 mk.

Kaupmehed, pidage ladus ja müüge ainult „**KARU**“ riidevärve, sest need on valmistatud kuulsamate väljamaa vabrikute ainetest ja on väljamaa eeskujul nägusalt pakitud.

ESIMENE RIIDEVÄRVI TÖÖSTUS EESTIS
TALLINNAS Suur Tartu mantee 30 TALLINNAS

KAUBANDUS-TÖÖSTUS

„UNITAS“

SUUR KARJA NR. 3, TALLINNAS
TELEFON 14-85

SISSEVEDU - VÄLJAVEDU - LÄBIVEDU

□ □

Kaupade ja laevade vahetalitus (spe-
ditsioon). Kaupade veoks omad veo-
autod ja laevad telefonilise tellimise
järele igal ajal saadaval

□ □

TELEGRAMMID: UNITAS — TALLINN
TARVITAME RUDOLPHE MOSSE CODE

Äri asutatud 1900 a.

Kõnetraat nr. 18-78.

J. BERNSTEIN, Tallinnas

Väike Karja tänav nr. 5

Suur ladu kõiksugu oma ja väljamaa naha kaupa:
tallad, püksolid, saapasääred ja voorsud. Igasugust
nahka raamatukõitjatele ja sadulseppadele. Põs-
terdamise ja mööbli nahku. Saapapealsete teglja-
tele kõik tarvitused.

Say you saw it in „Meie Turg“

Kaupmeeste ja töösturite seltside ülesanded lähemas tulevikus.

(Algus ltk. 168)

walimised küll niivõrd tähtis küsimus, mille üle kaupmehed ja töösturid palju nõu peaksid pidama. Aga nähtawasti ei tule paljudel meelegi, et lähemal ajal majandusparlamendi walimised eel seisawad! ..

Ja kui kaubandus-tööstuskoda kord walitud, ega need walitud mehed ja nende poolt ametisse seatud ametnikud ka jumalad ei ole, kes kõiki asju teawad targalt toimetada. Kui palju ei ole neile tarwis näpunäiteid, juhtmõtteid ja head nõu! Koda peab seltskonnaga käsikäes töötama, siis on temast kasu, wastasel korral muutub ta bürokraatlikeks asutuseks, millele kaupmehed ja töösturid küll maksusid maksawad, mis aga hingeoluliselt neile wõõraks jääb. Ja sellest oleks suur kahju. Kaupmeeste seltsid peawad sidet looma Koja ja kaupmehe wahel. See on suur ülesanne, aga ka tänuväärt ülesanne. Koja liikmed peawad aeg-ajalt informeerima kaupmeeskonda ja tööstureid Koja tegevusest, kawatsustest ja majanduspoliitilisest seisukorrast. Seda wõib kõik ainult seltside kaudu.

Kaupmeeskond tarwitab praegu väga wähe kaubandusteadlist kirjandust. Kümne kaupmehe peale ei ole ühtegi sarnast raamatut. Tahaks mõni kaupmees näiteks kaubanduse seadust lehitseda, siis ei ole seda saadawal. Kaupmeeste seltsid muretsegu wiibimata, et nende seltsi ruumides ja klubides oleks *kaubandusteadline kirjandus* raamatukapis. Ja kaupmehed muretsegu jälle selle eest, et need raamatud seal ei tulumuks ega koitaks, waid et neid tarwitatakse oma teadmiste laiendamiseks.

Eesti kaupmees oma suures ena-

muses ei armasta õppida. Ta on oma teada tark küllalt! See tarkus ei ulata aga kaugele. Uuem aeg nõuab kaupmehelt rohkem kui heringi naela kaalumise ja sitsi künura mõõtmise oskust. Kaupmees peab seadust tundma, raamatuid oskama pidada, keeli mõistma ja majanduspoliitikas orienteerida suutma. Wanemad inimesed ei saa enam koolipingil oma teadmisi täiendada, nad peawad seda kodus tegema. Seltsid peawad neid selleks abiks tulema.

Kaupmeeste ja töösturite seltsid asugu kutsehariduslisel alal tööle. See põld on söötis ja ootab töötajaid. Kui tõsiselt asja juure asutakse, küll siis leitakse kui lai see ala on ja kui palju ikka jälle uusi ülesandeid tekib, mis lahendamist ootawad. Laisk, kes midagi ei tee, leiab lõpuks et ta tööd ei olegi. Meie kaupmeeste seltsid on selles suhtes kibeda etteheite ära teeninud.

Lõpuks tahaksin weel ühe küsimuse peale näidata, mida meie kaupmeeskond ja töösturid nüüd kohe peaksid päewakorrale wõtma. See on *Eesti-Läti tolliuniooni küsimus* ja wäljawaated selles suhtes tulewikku. Riia kaupmehed teewad praegu juba suuri plaane ja kawatsusi, mida teostama tahawad hakata niipea kui tolliühendus küps. Kas meie kaupmehed ja töösturid on ka seda *niisugust* küsimust, mis nende elu ja surma küsimuseks wõib saada, ka tõsiselt wõtnud, on nad tulewiku kohta kawatsusi teinud? Meil lepitakse aga sellega, et ajalehest mõni sellekohane artikkel läbi lugeda, ja siis laisalt ohata. Aga kurdetakse, et pole küsimusi, mida arutada, ega ülesandeid, mille kallale tööle asuda! —

Tubakatööstus Eestis.

(Algus lhk. 186)

Wäljamaalt sisseweetaw tubak ja tubakasaadused käiwad tollimaksu alla.

Tollimaks tubaka ja tubakasaaduste pealt:

1. Tubak lehtedes, wartega ehk ilma; tubakawarred 1,3125 kuldfr. per kilogramm netto.

See kaup lastakse läbi ainult tubakawabrikutele.

2. Igasugune peenendatud tubak; suitsetamise ja ninatubak; tubak rullides, tahwlites ja karottides 21 kuldfranki per kilogramm.

3. Sigarid, sigarillid, sigaretid ja paberossid 52,5 kuldfranki per kilogramm.

Patendimaksu wõetakse.

1) Tubakawabrikutelt ja paberossitehastelt:

a) põhimaksu aastas 5000 Emk.

b) lisamaksu iga sama aasta jooksul wabrikusse laost sissetulnud 100 puuda tubaka ehk selle osa eest 1000

2) Müügikohtadelt:

Iseseiswatelt lehttubaka ladu-
delt aastas 1000

Kauplustelt, restoraanidelt,
einelaudadelt, kioskidelt ja
t. kohtadelt aastas 500

Ümberkandmise teel müüjatelt 250

Laatadel ja pidudel mitte üle
3 päewa kestwusega ja näi-
tustel mitte üle 15 päewa
kestwusega, päewas 50

*Atsiisimaksu wõetakse tubaka
ja tubakasaaduste pealt protsentu-
aalselt nende müügihinnast:*

a) walmistehtud tubaka pealt 30
prots., aga mitte vähem kui 15 mar-
ka naela pealt;

b) sigarite ja sigarettide pealt
40 prots., aga mitte vähem kui 15
penni tüki pealt;

c) wabrikute walmistatud ja wäl-
jamaalt sissetoodawate paberosside
pealt 35 prots. ja

d) paberossitehastes banderolleer-
itud tubakast ja kestadest walmis-
tatud paberosside pealt 30 prots.,
aga mitte vähem kui 15 penni tüki
pealt.

Aktsiisimaksu alammääraks on
aastas igale tubakawabrikule 20 tu-
hat marka ja paberossitehasele 2 tu-
hat marka.

*Tubaka ja tubakasaaduste sisse-
wedu:*

Kuna toores tubakas Eestisse
wäljast weetakse, on tubakasaadus-
te sissewedu väike. 1922. a. toodi
tubakas suuremalt jaolt Inglismaalt
ja Saksamaalt. 1923. a. toodi Sak-
samaalt üksi samapalju kui kõigilt
teistelt maadelt kokku. 1924. a. sis-
sewedu näitab järgmine tabel:

*Tubaka ja tubakasaaduste sissewedu
1924. a.*

Tubak lehtedes ja kaswudes:

Belgia	6.439,6	1.090.140
Daani	119.989,6	19.781.310
Danzig	71.990,3	12.924.470
Holland	25.130,4	4.512.040
Inglise	128.507,0	20.741.000
Läti	2.683,0	394.400
Prantsuse	4.859,1	688.810
Rrootsi	1.215,2	200.440
Saksa	366.933,5	59.693.670
Soome	5.302,9	889.670
Wene	2.874,5	510.360
A. ühisriigid	8.115,4	1.494.100
Türgi	43.069,6	7.201.990
Hiina	1.710,0	324.900

(Järg lhk. 218)

Jalutuskepp.

(*Algus* 1hk. 194)

kirjutada, seal ei teata ometi, et ma keppi omaks ei tunnistanud. Ja ametnik ei märganud sugugi brilljantide peidukohta.

Ma kirjutasin. Hädaoht näis möödas olevat.

Aadressina andsin üles oma Berliini korteri.

Ja ma tänasin õnnelikku juhust, et mulle vähemalt mu brilljandid alles olid jäänud.

Berliinis ei saanud ma leitud asjade büroolt ühtegi wastust ja kartusest piinatud telgrafeerisin ma büroole, wastust ette ära makstes.

Järgmisel hommikul sain wastuse, et büroos minu kirja kohta midagi teada ei ole, ja et kepp ühes teiste leitud asjadega Müncheni olewat saadetud, kus see kahē päewa pärast oksjonil maha müüakse.

Nii siis — palusin endale puhkust ja sõitsin Müncheni. Oli õnnelik juhus, et ma weel õigel ajal sinna jõudsin.

„See on minu kepp,“ ütlesin ma, kepi peale näidates, raudteeametnikule.

„Kuulge, mehike, seda võib igaüks öelda!“ wastas ametnik terawalt.

„Kepp läheb müügile,“ tähendas oksjonipidaja, „kui see Teile meeldib, võite ta ära osta!“

Ja algas oksjon.

Käskotid, reisimantlid, wihmarwarjud müüdi ära. — Lõpuks tuli kepp, minu kepp.

Algas kibe lahing, sest kepp oli tõesti nägus.

Ah, kuidas see kepinäru oma läikega koketeeris! Iga mark, mis selle koletise eest üle pakuti, wihastas mind!

Wiimati sain ta saja kolmekümne marga eest kätte.

Mulle oli täiesti arusaamatu, kuidas ta hind nii kõrgele wõis minna. Seal tulid mulle meele mu ägedus, millega ma igast teisest pakkujast üle pakkusin, ja teiste pakkujate muigel näod. Nähtawasti ajasid nad hinna, nähes, et ma keppi igal tingimusel omandada tahan, sihilikult nõnda kõrgele. Mina aga mõtlesin endamisi: Naerge pealegi, — kui teie teaks —.

Koju — s. o. ühte Müncheni wõõrastemaija jõudes, awasin kepi käepideme.

Minu kõrwal seisis karp, walmis wastu wõtma kallist warandust.

Kuid — brilljante peidukohas ei olnud, nende asemel leidus aga õnnesused sedel: „Tänan wäga!“

Ma kinkisin kepi ühele oma waenlasele.

Nüüd juhtigu jumal.

Otsitakse peaesitajat

Pariisi moodsamate kaelasidemetete tööstusele Eesti, Soome, Gätia ja Seedu jaoks.

Pakkumised ühes soovitusetega saksa-, prantsus- ehk ingliskeelses

Paul Thomas

58, Boulevard Sebastopol à Paris.

Représentant Général demandé

pour Manufacture parisienne de cravates haute fantaisie pour l'Esthonie, la Finlande, la Lettonie et la Lithuanie. — Écrivez en allemand, français ou anglais à Paul Thomas, 58, Boulevard Sebastopol à Paris en donnant vos références.

Hindade wäljapanekust waateakandel.

(*Algus lhk. 174*)

legi nii pahasti, wõib olla, ei pahan-
danud ta üleüldse mitte, aga *minule*
tundub see nii. Kuid pai härrad, ma
pole mitte kerjus, olen waid wäikse-
palgaline ametnik, kes tahtis raama-
tut osta ja kaupmeest tülitas ainult
sellepärast, et tema waateaknal raa-
matule hinda juure pandud ei olnud.
Paistis teine nii õhuke, et arwasin
enda kukru kohase, kust mina tead-
sin, et ta siiski üle minu jõu käis.
Teinekord on mul piinlik sinna kaup-
lusse uuesti sisse astuda, lähen kuhu-
gile teisale. Ja mida on nüüd kaup-
mees sellega wõitnud, et ta hinda
waateaknale wälja ei pannud?

Würtsipoodnik, kus ma endale igapäew leiba, piima, wõid, liha ehk
worsti toon, ma sarnaseid hindade
wäljapanekuid ei tarwitse, sest et
ma igapäewase tarwituse tõttu alati
asjaga kursis olen, pealegi seisab
nende ainete hinna kõikuwus mar-
gas ehk paaris, millest ma ikkagi üle
jõuan. Kuid kallimate asjade juu-
res, mida harwa osta tuleb, on lugu
täbar, kui nende hindu waremalt
kuidagi järele kuulata wõi teada ei
saa.

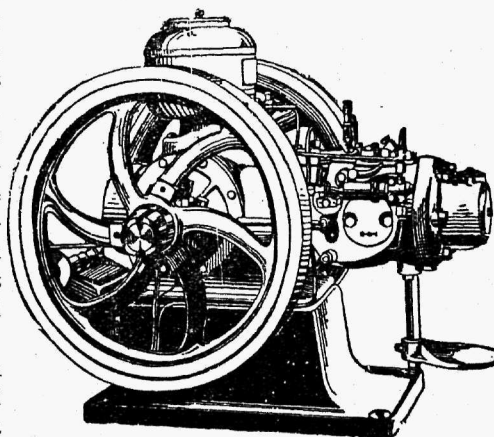
Suurem hulk meie ostjatest on
praegusel ajal kõiki kehwad, kes isegi
mõnekümne marga juures kaaluma
ja arwama peawad. Seda teawad
kõige paremini meie riidekauplused,
kes tihti näewad, kuidas ostja oma
kaaslaselt, kui tal niisugune on, mõ-
nikümmend marka laenab, et arwet
kinni maksta, mis wähe suurem tul-
nud, kui ta oli kalkuleerinud; ehk
jälle peab häbenedes tunnistama, mul
ei ole nii palju raha kaass.

Sellepärast siis, härrad kaupme-
hed, andke hindade wäljapanekuga
ostjale wõimalus järele kaaluda, mi-
da ja kui palju ta osta suudab. *Hin-*

dade wäljapanek on parim reklaam,
millega ostjaid enda poole meelitate.
Mitte sundmäärus, waid parem aru-
saamine, et see teie eneste hu-
wides seisab, peab teid sundima
kaubahindasid waateakendele wälja
panema. Wäga soowitaw sellejuu-
res on weel see, et teie oma wäljapa-
nekuid tihti uuendaksite. Seda soo-
witab *Wäiksepalgaline tarwitaja.*

M. SEILER

.Pärnus, Pikk tänav nr. 7.

*Soowitab omas töökojas valmistatud
mitmetüübilisi petrol- ja naftamoo-
tore merisõidu ning tööstuste jaoks.*

Valmistab

*sindli- ja kantmasinaid
(Seimer). Võtab enda peale
meierei masinate üles-
seadmisi, igasugu masi-
nate parandusi ja auto-
geen raua kokku keetmist.*

Näitused ja muustrimässid.

(Algus lhk. 1)

Järjest kaswaw konkurrents kirjutab aga igale kaubawalmistajale paratamatult ette — kõige energiaga turu wõitmiseks oma saadustele teed walmistada. Kardab ta aga tarwilise reklaami kulusid, siis saab ta seda hiljem kibedasti kahetseda. Siin peab küll iga kaupmees puht praktilisest seisukohast selgusele jõudma — kas on tal weel mõni odawam abinõu, kui näitused ja messid, oma saadustele reklaami teha, wõi ei ole tal seda mitte. Kuid reklaami tegema ja oma kaupa tutvustama ta peab, see on igale kaupmehele eluline küsimus. Kulude kartus ei tohiks siin takistuseks olla.

Kes kahju kardab, see kasu ei saa!

Pulwerdud kütteinete põletamine aparaatides „L'atomiseur Rex“.

(Algus lhk. 182)

lemise üle ja kiiret reguleerimist. (Automaatline sisseseade torude lõhkemisel).

9. Kütmine pulwerdud kütteinega tarwitab lisaõhku minimaalsemal hulgal (ei ole soojuse kaotsiminekut suitsutorude kaudu.)

10. Katla kasuliku tegewuse koefitsient tõuseb neis aparaatides ka halwa kütteaine juures kergesti kuni 80 prots. ja püsib samal kõrgusel kogu tööajal.

11. Juhtumisel, kui kütteaine wääwelt sisaldab, ei ole see kahjulik katla metallosadele, sest et kütteainet tarwitatakse kuiwal näol ja ei ole suitsu gaasides rohkel arwul weeauru.

12. Pulweriseeritud kütteaine juures tõuseb temperatuur kergesti kuni 1200—1800, ilma et selleks tarwitseks õhku soendada.

13. Soendamisahjude kütmisel, pulwerdud kütteinega, saawutatakse ökonomiat kuni 50 prots., kusjuures wõimalik on hojda ühesugust temperatuuri ja ei tule awada ahju uksi ja sellega sissepääseda lasta ahju külma õhku.

Pulwerdud kütteinega kütmise häid omadusi wõib ära näha järgmisest wõrdlewast tabelist katsete üle, mis toime pandud maikuus 1920. aastal Prantsusmaal „Bryu“ kaewandustões ühetüübilistel katlatel ühe ja sama söega ja ühel ja samadel töötingimistel:

	Meh. kütmine	Kütmine „Erith“	Kütmine pulw. söega
Äraauramine ühes tunnis	2260 kg.	3535 kg.	3450 kg.
Sõe äratarwitamine	522 „	607 „	453 „
Auru sündimine ühe kg. auru pealt	4,09 „	5, 2 „	7,60 „
Kütteaine äratarwitamine ühe 100 jaoks 80-päewas	198 ton.	166,7 ton.	127,65 ton
Omawaheline suhe	100	84	64,5

Industriy and Trade in Esthonia.

Latvia — 150 to., France — 150 to. The total amount was about — 330.000 to. From Russia passed in the same year 12.000 to. of transit goods through Esthonia.

In 1922, Esthonia directly supplied her neighbour in the East with about 65.000 to. of different goods.

Taking a general view of the development of the Esthonian import-trade after the proclamation of our Republic we may, at the end of our expositions, lay down as a fact a constant increase of our trade.

The most satisfactory feature of this development is — it is not an artificial one. The stability of the Esthonian mark affords a very good proof of it.

This stability is a guarantee that also in the future the conditions will be given for, a normal development, especially as the principles of free trade and unrestricted competition have been adopted in the spheres of our Government. The present economic policy, guided by the strong will to preserve and cultivate the position acquired, with utmost perseverance will serve as a foundation for the future prosperity of our country.

Tallinna näitus-mess ja väljapanekute hindamine.

(*Algus lhk. 170*)

selle valmistaja poolt valmistatud asju ladust ehk isegi kauplustest.

Seega oleks valmistajal võimalus wõetud näitus-messi jaoks eriti paremaid kaupu valmistada ja hindamine oleks selletõttu kahtlemata õiglasem.

Hindamise komisjon moodustatakse täiesti erapooletutest — asjatundjatest sellel alal.

Hindamise komisjon arwestab kauba ehk saaduse omadusega, wäär-tusega, masinateel töö produktiivsus-sega, kuludega, wastupidawusega, valmistamise materjali headusega, wäljatõötamise wiisiga, kasutamise otstarbekohasusega meie oludes, ümberkäimise lihtsusega, üldmulje ja hinnaga. Wäljamaale eksporteeritawatel kaupadel arwestatakse veel pakkimise wiisi, sealse turu nõuetega jne.

Näitus-messi juhatus loodab sel teel meie auhindade wäärtust, mis ebakohase hindamisewiisi läbi kaotatud, jälle oma kõrgusele tõsta wõiwat.

Kaubandus-tööstukoja elluwiiimine.

(*Algus lhk. 172*)

suks kihutustööd teha. Nüüd on selleks paras aeg. Kaupmehed ja töösturid märkigu aegsalt, keda nad endi esitajatena Kojas sowiwad näha ja astugu selleks sammusid, et need mehed ka tõesti walitaks. Lisame siia juure, et suurkaupmehed (I järgu kaupmehed) saadawad kotta 20 esitajat; kesk- ja wäikekaupmehed (II ja III järgu) niisama pal-

ju; suurtöösturid 20 esitajat ja kesk- ja wäiketöösturid niisama palju. Peale selle laewaomanikud ja pangad ühes kinnitusseltsidega, jälle iga liik 20 esitajat, nii et Koja liikmete arw oleks 120.

Tulewases „Meie Turg'i“ nris loodame kaupmehi ja tööstureid Kojas walimisekorraga lähemalt tutvustada.

Tubakatööstus Eestis.

(Algus lkk. 186)

Kreeka	435,0	69.600
Egiptuse	3.013,4	550.970
Bulgaaria	4.903,4	931.650
Kokku	797.171,9	131.999.520

Tubak lehtedes, mis posti kaudu tulnud:

Saksa	99,9	17.440
A. ühisriigid	70,6	13.240
Holland	15,6	2.910
Inglise	10,3	1.690
Muud maad	14,7	2.620
Kokku	211,1	37.900

Tubak suitsetamiseks kõlbulik:

Inglise	343,2	54.910
---------	-------	--------

Tubak peenendatud:

Inglise	11,6	1.860
Muud maad	5,0	970

Kokku	16,6	2.830
-------	------	-------

Sigarid ja sigaretid:		
Saksa	12,4	2.400
Hollandi	5,0	960
Muud maad	2,7	530

Kokku	20,1	3.890
-------	------	-------

Sigarid, sigaretid ja paberossid:

Daani	7,6	1.430
Saksa	7,2	1.410
Muud maad	6,7	1.310

Kokku	21,5	4.150
-------	------	-------

Paberossid:

Rootsi	900,2	354.760
Saksa	634,8	109.820

Kokku	1.535,0	464.580
-------	---------	---------

Sisseweetud tubaka päritolu on osalt raske selgeks teha, sest et osa kaupa maade kaudu on tulnud, mis teiste maade tubakaga kaubitsewad.

Uus uppjate peasteaparaat.

(Algus lkk. 188)

Aparaat valmis wettelaskmiseks.

minewate laewade tähelepanu lehwiwa lipu läbi äratada. Tahab aga merehädaline enesest kärarikkamalt märku anda, siis on tal wõimalus läbi akna kas rewolwrit paugutada, ehk pasunat puhuda, wõi koguni rakette õhku lasta. Aparaadis leidub ruumi ka weel 2—3 nädala moonal ja weetagawaral ja ta kandejõud on niwõrd suur, et hädakorral paar-kolm meest aparraadi wälisküljele kinnitatud nõõridest kinni hoides endid wee peal hoida wõiwad.

Kuna aparraat wäga praktiliselt konstrueeritud, wõib seda mõne minutigaga tarwitamiseks korda seada ja wõtte lasta. Arwatawasti leiab see waimurikas päästeaparaat laewaselt-side tähelepanu ja wõetakse juba lähemal ajal laialiselt tarwitusele.

Ärimaksuseadus rewideerimisel.

(*Algus lhk. 166*)

Praegu hoitakse maksustamise akti maksumaksja ees saladuses. Maksjale seda ette ei näidata ega seda läbi waadata ei lubata. Põhjuseks on, et maksustamise aktides sagedasti salateadaandeid leidub kaupmeeste eneste poolt üks-teise wastu. Maksustamise akti saab maksja alles näha riigikohtus, kui ta oma kaebustega kord sinnamaale jõuab. Kaupmeeste Liidu esitaja nõudis, et asjaotimetust awalik olgu, awaliku asjaajamise juures ei tohi ka maksustamise akt saladuse pitseri alla jääda. Ja erikomisjoni enamus ühines ka selle seisukohaga, kui otsustas, et maksu maksjal on õigus igal ajal maksustamise akti läbi waadata ja temas eidu wate andmetega end tutvustada.

Keskliste puhtakasu protsentide klassifikatsiooni tabel oli erikomisjonis suureks tüliõunaks. Kaupmeeste esitaja nõudis, et see iga aasta awalikuks teadmiseks „Riigi Teatajas“ wälja kuulutataks, maksuwalitsuse esitaja hra *Kristian* sellewastu nõudis, et seda tabelit edaspidi weel suuremas saladuses tuleks hoida kui senini. Kui kaupmehed ja töösturid teada saawad, kui kõrge puhtakasu protsent ühe wõi teise ette wõtte liigi suhtes määratud, hakkawat nad kelmusi tegema ja abinõusid otsima, kuidas kergema maksuprotsendi alla

pääseda. Ka ei tuleks kaupmeeste esitajaid keskmiste puhtakasu protsentide määramise juure kutsuda, sest nende esitajate kaudu saawat protsendi normid maksjatele teatawaks. Kaupmeeste liidu esitaja seletas, et hr. *Kristiani* loogika järele ka ärimaksuseadus tuleks saladuses hoida, sest seaduse tundmine õpetab ka maksjaid paremini omi kasusid kaitsma ja õigust nõudma! —

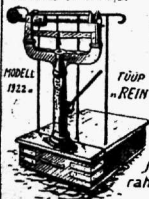
Erikomisjon otsustas: keskmised puhtakasu protsendinormid tulewad maksjatele teadmiseks awalikult wälja kuulutada.

Nii palju erikomisjoni tööd.

Tuleb tähendada, et see töö just otskoheste maksude peawalitsuse esitajate wastuseisemisel raske on ja pikale weninud. Weneaegsed ametnikud ei suuda kuidagi sellega harjuda, et meil enam tsaristline kord ei walitse, kus ametnik määras ja „mushik“ kuulas ning pükka paitas; demokraatlise korra juures walwawad kodanikud ise piinlikult selle järele, et neile ülekohtu ei tehtaks. Kaupmehed ja töösturid ei ole riigimaksude wastu, küll aga nõuawad nad, et maksud *õiglaselt* saaksid määratud.

Erikomisjoni otsused tulewad riigi majandusnõukogu üldkoosolekul läbiwaatamisele ja kinnitamisele. Nende otsuste põhjal asutakse siis äriseaduse muutmisele.

KROONITUD 32 ALUMINAGA

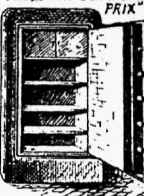
OTTO HEINRICH KABER'I kaalu- ja kassakapitehas.

KONTOR

KONETA 21-32, TEHAS KULKOWI TÄN. 2, KÖNETR. 21-68

VALMISTAB OMAS UUES TĚHASES koige parĚmaid tugeva sġeteemilisi KAALUSID ja KASSAKAPPISEID. Erikaalud igal ajal teijjate soovi kohaselt odava hinnaga ja rahuegges headuses. Haudteel saadetawad wanad kaalud TEMBELDAMISEKS ehk PĤRANDAMISEKS adresseerida ÜLEMISTE jaama

Parissa 1876 „GRAND PRIX“

Kontor ja kauplus — Raekoja platsil, Jegorovi uues majas

Lühemad teated

Kartulisorteerija „Bihale.“

Kartulisorteerija „Bihale“, mis suure hoolega valmistatud, on eriliselt wastupidaw, tema võimaldab wäga rohket läbilaskmist ja nõuab wäga wähe jõudu. Teda võib käima panna käsitsi, wända abil, või mootoriga.

Sõelade uue ja erilise ülesseadmise süsteemi läbi, mida ekstsentriku abil juhitakse, ja neile sõeladele tugeneva wõngutajate süsteemiga saawutatakse:

1. Wiskamise liigutus horisontaalses suunas.
2. Wõnkliigutus püst suunas.

Nende kahe ühendatud liigutuse läbi wabastatakse sõelad kartulitest. Iga sõel walab kartulid torukeste kaudu kottidesse; torukesed on sulutawad. Peale selle võib neid kõrwadega mutrite abil silmapilkselt maha wõtta, mis omakorda kiiret sõelade wahetamist võimaldab.

Seda sorteerijat valmistatakse kahes suuruses. Teda võib saada muudetawate ja reguleeritawate paigalseiswaga või kalduwalt õõtsuwa koluga ning läbilaskmiswõimega. Samuti võib neid ka saada reguleeritawa horisontaalse ja wertikaalse jooksuga, ning reguleeritawate sõelade kaldumisega.

Need mitmekülgsed ja tähtsad wiimistlused teewad temast täiusliku aparadi, mis wastawas suuruses tar-

witatawate sõelade juures kõlbuline on põllusaagi sorteerimiseks.

See sorteerija võimaldab kaswama hakanud kartulite idandite kõrwaldamist.

Maht:

Mudel nr. 1.

Pikkus 1 m. 20. Laius 0 m. 70.

Kõrgus 1 m. 10

Sõelade dimensioonid 1 m. 20×0 m. 50 2 sõela — 3 sorteerimist, milledest 2 torukeste kaudu.

Läbilaskmine tunnis: 1-1.200 kil.

Mudel nr. 2.

Pikkus 1 m. 60. Laius 0 m. 85.

Kõrgus 1 m. 35.

Sõelade dimensioonid 1 m. 60×0 m. 60. Kolm sõela — 4 sorteerimist, milledest 3 torukeste kaudu. Läbilaskmine tunnis: 1500—2500 kil. Mootorkäiguga: 200—210 tiiru masinal. Hoorattaga ühendatud ratjakene 190×60.

Tellida võib neid kartulisorteerijaid Bihale tehastest, aadress: M. M. Lesimple et Hamon 28, quai Bourgoin — Corbeil, Seine und Oise, France.

TEATED KAUBANDUS-TÖÖS-TUSMINISTEERIUMILT.

S O O M E.

Eesti-Sooe waheline kaubandus.

Jaauarikuus oli sisseweo wääratus Eestist Soome 204 miljoni Smk. ja Soomest Eesti 200 miljoni Smk.

Rahwailikoolid Soomes.

Soomes on praegu 36 soomekeelset, neis 1949 õpilast, ja 15 rootsikeelset rahwailikooli, neis 487 õpilast.

Soome Mereasjandus.

Neil päewil peeti Turu linnas Soome laewaomanikkude ja mereasjanduse ekspertide kongressi, umbes 300 osawõtjaga. Kongressil selgus, et Soome oma kaubalaewatikul merekaubanduses on wördlemisi wäikene tähtsus, sest wäljamaa laewad

mast, mida riik saab tulu- ja paran-dusmaksuna sisse. Näit. peawälja-weoartikli, puu, transporteerimiseks on waja aastas anda 2½ milj. reg-tonni wäljamaa laewadele.

Norra kaubalaewastik teenis 1923. aastal 3014 milj. Smk. Norra laewastik on nii suur, et 1000 elaniku kohta on seal tonnaashi 945 tonni, kuna Soomel on ainult 60 tonni 1000 elaniku kohta. Peale seda on Norra laewastikust 92% masinatega warustatud.

Daani laewastik teenis 1922. aas-

on sisse- ja wäljaweetawate kaupade wedamise rõhuwas ülekaalus. Soomes oli 1922. aastal 4865 laewa ja nende mahutus oli 479.549 reg.-tonni. Nende laewade hulka on ka praamid rehkendatud. Kui need wälja arwatakse, oli kaubalaewastikus 1395 laewa = 196.957 tonni. Aurulaewu oli neist umbes poole wõrra, ehk 105.000 tonni. Kui rehkendatakse, et aastased bruttoprahid on 800 milj. Smk. ümber, on sellest kodumaa laewastik teeninud ainult 150 milj. Smk. ehk 19%. Wäljamaa laewad on siis Soomelt teeninud aastas umbes 600 milj. Smk. ehk 2 korda rohkem sum-

tal 1782 milj. Smk. 86% Daani laewades on masinatega warustatud.

Rootsi terwest sisse- ja wäljaweost teeniwad Rootsi oma laewad umbes 50%. 1922. a. olid bruttoprahihinnad kokku 2625 milj. Smk. Rootsis toetab riik laewade ehitamist suurte summadega. Nii on seal 200 milj. krooni suurune fond, kust heade tingimustega antakse laenu laewade ehitamiseks kodumaa tehastes. Saksa kawatseb samasugust 50 milj. kuldmarginist fondi asutada. Prantsusmaal olla samaks otstarbeks määratud 640 milj. franki, Inglismaal 40 milj. naelsterl., Itaalias 150 milj.

liiri. Näeme siis, et üldse igas meresõiduriigis riiklikud laenud laewa-de ehitamiseks möödapääsematud on.

Eesti kaubalaewastiku suurus on umbes 700 laewa — 57.000 tonni mahutusega. Sisse- ja väljaveetawate kaupade prahirahaks on arwatud 700 milj. Emk. Sellest rahast wiib väljamaa tonnaash umbes 600 milj. Emk. 600 milj. Emk. iga-aasta wälis walutatat osta on igatahes nii suur summa, et selle alandamine wäärib tähelepanu.

Kongressil kriipsutati alla, et mereasjanduse arendamine käib riigi tõsiste huwidega kokku ja sellepärast nõuawad Soome mereasjanduse harrastajad, et riiki kohustataks mõjuwat toetust andma.

Puuturul

on hinnad weidi tõusnud. $3 \times 9''$ dealsi fob on Somest müüdnud u/s 16 naelsterl. stand., $2\frac{1}{2} \times 7$ 15 naela ja 2×4 — 14 naela stand. Siia maani on käesolewal aastal müüdnud Soomest 325.000 stand., millest üksinda Inglismaale 100.000 stand.

Elukallidus Soomes.

Toiduainete hinnad on märksa tõusnud jaanuarikuu jooksul. Wõrreldes 1924. a. jaanuarikuuga, on leiba, jahu ja tangu hinnad praegu 16,3%, kalade hinnad 8,8% ja teiste toiduainete hinnad 3,7% kõrgemad. Elukalliduse indeks oli tänawu aasta

jaanuarikuus 1.198,7. 1924. aastal oli wastaw number 1.154,8, 1923 — 1.149,7, 1922 — 1.124,4 ja 1921. aastal 1.136,1.

Eesti ja Soome wõi väljavedu 1924. aastal.

Eesti wõi väljavedu oli 1924. aastal ligi 3,5 milj. kg. (1923. a. 2,3 milj. kg.) ja Soome wõi väljavedu 8,2 milj. kg. (1923. a. 6,5 milj. kg.) Eesti wõi väljavedu on kaswanud umbes miljoni kg. wõrra ja Soome 2 milj. kg. Eesti wõi väljavedu on aasta jooksul kaswanud 50%-ga, kuna Soome wedu kaswas ainult 25%-ga. Ühe elaniku kohta oli wõi väljavedu Eestis wiimasel aastal umbes 3 kg., Soome 2,4 kg. Sellega wõime öelda, et Eesti weab suhteliselt rohkem wõid wälja kui Soome.

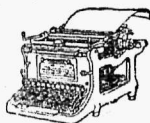
Eesti kanamunade väljavedu oli 1924. aastal üle 10 milj. tüki. Soome munade väljavedu oli ainult mõnikümmend tuhat.

Soome panga

puhaskasu oli 1924. aastal 65,4 milj. Smk. Kulla tagawara on 64.250.000 milj., sellest liikwel 35,3 milj. Smk.

Soome väljavedu

jaanuarikuus oli 240,3 milj. ja sissewedu 322,4 milj. Smk., sellega sisseweo ülekaal 82,1 milj. Smk.

Tehnika ime

on kuulus kirjutusmasin «CONTINENTAL». Iis selge kiri, suurim läbilöögi tugevus, kerge löök, kárára káik on tema peomadused. — Kolonniseadija, deitsimaltabulátor.

Paljundusaparaadid «OPALOGRAPH» ja «SCHAPIROGRAPH».

Ainuesítajad: Lier & Rossbaum,

Tallinn, Rataskaewu tän. nr. 5, kõnetr. 27-34.

Wäljarändamine Soomest.

1924. aastal sõitis emigrantidena Soomest wälja 7000 isikut (a. 1923 oli neid 10.500). Suurem osa neist on sõitnud Kanaadasse.

Raadioharrastus Soomes.

on väga üldiseks läinud. Mitte ainult linnades, waid ka maal on see poole-

kohe raadio kaudu teada, nii et näit. esimese hääletamise resultaat oli 5 minutit hiljem igalpool teada.

Rootsi sealiha sisse- ja wäljawedu 1924. a.

Nii nagu wõiga, nii on ka siin olukord, wõrreldes 1923. aastaga, palju paranenud: 1924. a. on Root-

Et prantsuse autokummid MICHELIN kõige vastupidavamad on, seda teab iga autoomanik

Et ka jalgrattakummid MICHELIN vastupidavamad on kui ükski teine, seda saab kinnitama iga tarvitaja

Jällemüüjad! Varustage endid aegsasti ainult jalgrattakummidega

Michelin

Teile kõrged protsendid ja kasulikud tigitised

Vabrikuladu O-ü. „TARMO“
Tallinn, Veneturg 1 Kõnetr. 26-65

hoitu leidnud. Tuhandete kaupa olla juba ehitatud kuulmisaparate ja tarwitatakse raadiot väga rohkesti kõiksugu teadete laialilaotamiseks. Nii näit. hakkab Soome raadiopataljon põllumajanduslikke teateid ja põllusaaduste hindasid igapäew raadio kaudu informeerima. M. s. presidendi walimiste tagajärjed anti

sist üldse 18.340.191 kg. sealiha, 15.049.598 kg. wastu 1923. a., wälja weetud; mis sissewesse puutub, siis oli see 5.544.404 kg. (1923. a.) 3.648.189 kg-ni wähenenud. Käesolewal aastal tohiks sealiha wäljawedu samas sihis edasi areneda, waatamata asjaolu peale, et suu- ja sõratõbi selle loomulist arenemist takistab.

Soome presidendi walimise seaduse muutmine.

Maaliidu ja sotsialdemokraatide eduskonna rühmad on teinud eduskonnale ettepaneku, mille järele tulewikus presidendi walib eduskond, mitte aga selle jaoks walitud wolinikud. Sellega olla wõimalik presidendi walimise kulusid vähendada ja parteide wahelist riidu kõrwaldada.

Saksa alandab wiisumimaksusi soomlastele.

Saksa saatkond teatab, et neil päewil on wiisumimaksusid soomlastele alandatud, nimelt maksab ühekordne sissesõidu- ja läbisõiduwisum kolme päewa makswusega 20 Smk., ühe nädala makswusega 50 Smk., ühe kuu peale 100 Smk., 3 kuu peale 150 Smk. ja üle kolme kuu peale 200 Smk.

Daani ja Rootsi wõi wäljawedu 1924. aastal.

Missuguse tähtsuse Saksamaa Inglismaa kõrwal Daani wõi ostjana omandanud, selgub sellest, et Saksamaa 1924. a. üle 31 milj. kg. Daani wõid on ostnud. Daani wõi wäljawedu Inglismaale ulatas 87 milj. kg. Täpsed arwud Rootsi 1924. a. wõi sisse- ja wäljaweo kohta on järgmised: sissewedu 558.924 kg. (1923. a. 1.570.605 kg.), wäljawedu 5.367.099 kg. (1923. a. 2.458.815 kg.). Need arwud on peaaegu ainult $\frac{1}{3}$ 1923. a. sisseweost, kuna wäljawedu üle poole suurem on kui 1923. a.

P O O L A.

Wiljaturg.

Statistiliste andmete järele oli 1924. aasta wiljatoodang järgmine:

Nisu 89.428 wagunit (66,1% 1923. aasta toodangust).

Rukis 382.328 wagunit (64,1% 1923. aasta toodangust).

Kokku 471.756 wagunit, wõi ca. 65% 1923. a. toodangust.

Kui sellest maha arwata 100.000 wagunit seemneks, jääb järele 371.756 wagunit.

1921/22. a. tarw. inim. kohta	172 kg.
1922/23. „ „ „ „	187 „
1923/24. „ „ „ „	210 „

Käesolewal aastal jääb iga inimese kohta ainult 129,5 kg. ja ainult siis, kui arwesse wõtta, et waesemad rahwakihid, wäikemaaomanikud juure arwatud, wilja asemel suuremal määral kartulid tarwitawad. 1923. aasta tagawarad, 40.000 wagunit, annawad ainult 14 kg. inimese kohta juure. Wiljapuudus toob enesega muidugi kaasa hindade tõusu ja tagasihoidmise pakkumises. Kardetakse, et suurem osa tarwitusest sisseweo läbi kaetama peab. Et kaubabilansi mitte üleliigselt koormaaja, kawatsetakse sisemaa tagawarasid wõimalikult ratsionaalsemalt ära kasutada. Selleks on ministrite nõukogu poolt scaduseelnõu wälja töötatud (maksew majandusaasta lõpuni), mis wilja jahwatamist, rukki- ja nisujahu sissewedu, leiwakupsejämist ja müüki ning jahuhindasid käsitab. Kardetakse, et wiljapuudus spekulatsioonile jälle esile kutsub.

Uus shokolaadi wabrik Pärnus.

Kompwekitööstus „Progress“, asut. 1904. aastal, mis senini walmistas karamelli ja kompwekke, lõpetas hiljuti shokoladiwabriku sisseseadmise. Uus shokoladiwabrik on sisse seatud kõige moodsamate masinatega, ning on omale ülesandeks teinud ainult kõrgewäärtusliku, esimesesordi shokoladi walmistamise.

Wabrikusse astudes satub kõigepealt kakaoubade põletamise (küpse-

tamise) ruumi, kus tooreid ube põletatakse, peale selle sellekohaste masinatega kestadest wabastatakse. Sellejärel jahwatatakse oad kakao-weskil tolmpeenks.

Iärgnewad ruumid sisaldawad melangeure ja waltsimismasinaid, milles shokolad kokku seatakse, walmistatakse ja waltsitakse. Tahwelshokoladi walmistamine sünnib sel-

Kaubandusline läbikäimine Esperanto abil.

Praaga rahwuswaheline näitus.

Käesolewal aastal peetakse Praagas X rahwuswahelist näitust 22. kuni 29. märtsini. Nagu näituse ametlikust teadaandest näha, on wäljapanijate arw tuntawalt suurenenud. Rohkem kui 1100 ehtewötet wõ-

KAUBAMAJA SPORT

TALLINN, NARVA MNT. 19. KÖNETR. 23-00

Suures valikus kõiksugu spordi
tarbed ja laste mänguasjad.
Täielik saapaste ja kingade osakond.
Talgrattad parematest
väljamaa vabrikutest

leks määratud automaat tahweldamismasinal, mis shokoladi pehmen-dab ja wormib.

Peale shokoladi walmistamise on wabrik omale ülesandeks wõtnud kõige parema kakaopulbri walmistamise, — olles seega esimene selle-sarnane wabrik Eestis. Kakaopress töötab 400 atmosf. rõhumisel.

Wabriku juhatajaks on 25 aastat Saksamaa ja teiste maade parema-te wabrikutes töötanud meister.

tawad reguläärselt näitusest osa. Tuntawalt on suurenenud hotelli-, mööbli- ja waluosakonnad.

Nõudke prospekte ja lähemaid teateid Internacia foire de Praha, Staromestska raduice, Praha, Cehoslovakio.

Frankfurt a. M. näitus.

Järgmine näitus on 19.—22. aprillini. Juba praegu on olemasolewad platsid wälja antud. Sõitjaid

wäljamaalasi palutakse ette teafada Messamt Frankfurt a. M., Esperanto Fako. Hans Offenbach, Germanio.

Helweetsia mustrimess.

Käesolewal aastal peetakse IX Helweetsia mustrimessi 18.—24. aprillini Baselis. Kõiki wäljamaalasi, kes soowiwad messist osa wõtta ehk soowiwad lähemaid teateid saada, palutakse järelepärimistega pöörata Messamt der Basel, Esperanto Fako. Svislando.

Budapesti mustrimess.

Budapesti mustrimess peetakse 18.—27. aprillini s. a. Tema palju-aastane tegewus ja järjekindel kasw sundisid wiimasel aastal juure ehitama suuremaid hooneid. Messi juhatusel poolt on wõimaldatud wäljamaalastele wiisumite ja sõiduhinna alandused ning sisse on seatud erilised peatuskohad. Järelepärimistega pöörata: Internacia Foiro de Budapest, Budapest V, Szemere-u. 6, Ungario.

Esperanto raadiojaam.

Üleilmise Esperanto Liidu poolt Genuas kawatsetud suuremajoolise raadiojaama ehituseks on üleilmise esperantlaskonna poolt tarwiline raha kokku pandud. Sel puhul on Schweitsi walitus neile praeguse raadiojaama tasuta tarwitada annud, kuni uute ehituste walmissaamiseni.

Nagu teada, soowiwad uut suuremajoolist raadiojaama kasufada ka Genuas olewad rahwuswahelised organisatsioonid, eestkätt Rahwasteliit.

Esperanto suur edu Wiinis.

Möödunud aastal Wiinis ärapeetud Esperanto CVI üleilmise kong-

ressi mõjul on Austrias ja eriti Wiinis Esperanto liikumine suurt poolehoidu wõitnud.

Praegusel ajal töötawad Wiinis 14 kursust, neist mitmed kooliõpetajatele. Uute Wiini koolihariduse nõukogu poolt korraldatawatele kursustele andsid 5 päewa jooksul üles 2500 osawõtjat.

Austria wabamõtlejate liidu

aastakoosolekul 1. ja 2. weebruaril s. a. Leobenis otsustati ühelhäälel toetada Esperantot ja saata ühtlasi esitaja esperantlaste kongressile.

Kaubandusline eksperiment.

Rahwuswahelise keele abil kaubandusliku läbikäimise elustamiseks on paljudes riikides korraldatud kaupmeeskonnale wastawad kursused. Kõik kursandid astuwad omawahelisse läbikäimise ja parim kursant komandeeritakse Pariisi rahwuswahelisele kaubanduse konwentsile.

Prantsusmaal, Inglismaal, Saksa maal ja Bulgaarias on asja edendamiseks riigiwalitsuste, kaubakodade, kaubanduslikkude liitude jne. poolt suurt ainelist toetust antud.

Rahwuswaheline raamatunäitus.

Käesolewal kewadel peetakse Firenzez II rahwuswaheline raamatunäitus. Osa wõtawad peale Euroopa riikide L.-Ameerika, Peru, Meksiko, Tschii, Hiina, India ja Siam. Suuremal arwul esineb Saksamaa, siis Tschehoslowakkia, Holland ja Soome.

Hollandiga kaubanduslikku

läbikäimist edendab igakülgsest Hollandi Esperanto Kaubandusinstituut. Kirjutada tarwiduse korral wõib: Nederlanda, Esperanta Komercofi-cejo. G. W. Burgerplein 21, Rotterdam, Holando.

Informatsioon

Tallinna sadama tegewus jaanuarikuus 1925. a.

(Riigi Statistika keskbüroo andmete järgi).

Jaanuarikuu jooksul on Tallinna sadamasse tulnud 109 laewa 44.735 netto rgt. mahutawusega ja wälja läinud 115 laewa 52.857 rgt. Andmed tänawuse jaanuarikuu sadama tegewuse kohta ei lähe palju lahku minewa aasta jaanuari andmetest, nagu seda allseiswast tabelist näeme:

	1925. a. jaan.		1924. a. jaan.	
	Arw	Netto rgt.	Arw	Netto rgt.
Kaugesõit:				
tulnud	77	42.337	59	42.552
läinud	92	51.023	69	48.952
Rannasõit:				
tulnud	32	2.398	28	3.042
läinud	23	1.834	15	986
Kaugesõidu laewadest laaditult:				
tuli sisse	62	36.279	40	29.486
läks wälja	73	39.837	59	42.434

Järgmine tabel näitab kaugesõidu laewade liikumist rahvusliste lipude järgi:

Sisse tulnud: Wälja läinud:

	Arw. Mahut. net.		Arw. Mahut. net.	
Eesti	11	2343	22	7251
Daani	5	3582	3	2588
Inglise	4	4036	4	4036
Läti	2	379	2	379
Poola	1	426	1	426
Prantsuse	2	2014	2	2014
Rootsi	3	4896	4	6408
Saksa	23	18.303	30	19.016
Soome	21	6358	22	6521
Wene	—	—	2	2384

Eesti wõi wäljavedu jaanuarikuus 1925. a.

Piimasaaduste wäljaweo kontrolljaama teadete järele on tänawu 19.850 pd. 38 nl. wõid wäljamaale saadetud. Wõi läks Saksamaale — 17.966 pd. 18 nl. ja Inglismaale — 1.884 pd. 20 naela.

Tänawu jaanuaris wäljasaadetud wõi hulk on minewa aasta sama kuu omast tuntawalt suurem. 1924. a. jaanuaris weeti 6.298 pd. wõid wälja.

Eesti wäliskaubandus jaanuarikuus 1925. aastal.

Allseisew tabel näitab kaupade läbikäiku 1924. ja 1925 a. jaanuarikuus:

	1925. a. jaanuar		1924. a. jaanuar	
	1000 kfg.	Milj. Emk.	1000 kfg.	Milj. Emk.
Sissewedu	22.966	762,8	28.419	638,1
Wäljavedu	22.781	750,3	29.639	624,5
Sisseweo ülekaal	—	12,5	—	13,6
Üldläbikäik	—	1.513,1	—	1.262,6

Nagu sellest näha, on tänawu weidi rohkem kaupasad sisse toodud kui neid wälja weeti. Kaupade üldlääbikäik on wäärtuse poolest suurenenud, kaalu järele aga minewa aastast omast maha jäänud.

Kõige suurema summa eest on Eestisse toodud 1925. a. jaanuaris toiduaineid-põllusaadusi, tähtsam osa neist ühisriikidest (136,5 milj.), siis

Saksamaalt toodud kaupade wäärtus on ainult 21,5 prots. ja Inglismaalt — 11,9 prots. üldsisseweest. Seni ajani on enamasti Saksamaa meie pea importööriks olnud.

Wäljaweo kaupadest seisawad kiained esimesel kohal. Neid läks kõige rohkem Inglismaale (81,6 miljoni), Belgiasse (55,4 milj.), Saksamaale (50,4 milj.) ja Soome (50,0

ÜHENDATUD SAAPA- JA NAHAVABRIKUD A.-S.

TALLINNAS

PEAKONTOR: TALLINN, S. TARTU MAANT. Nr. 61-c. TEL. 13-06
JUHATUS: TEL. 16-50 ja 14-03

Esimene Eestimaa Mehaaniline
SAAPAVABRIK „ESTOKING“,
Tallinnas, S. Tartu maant. 61-c.
Tel. 13-06

kaitsemärk

SUURMÜÜGILADUD:

Linnaladu: Tallinn, S. Karjat 18, Tel. 15-27
Vabrikuladu: Tallinn, S. Tartu maant. 61-c.
Tel. 13-06

NAHAVABRIK „SAKALA“
RAKVERES

Narva t. 25 Telefon 20

NAHAVABR. „EESTIMAA“
TALLINNAS

Baltiski mnt. 49 Telefon 3-75

SUURMÜÜGILADUD:

Ladu Tallinnas, S. Karja t. 18. Tel. 15-27
Vabrikuladu: Rakveres, Narva tän. nr. 25
Tel. 20

Igatseltsi jalanõud ja igatseltsi pealis- ja alusnahad
siseturu jaoks ja eksporteerimiseks.

Inglise- (28,4 milj.) ja Wenemaalt (12,7 milj. Emk. eest.) Toodud toiduainete-põllusaaduste wäärtus on 25,5 prots. üldsisseweo wäärtusest.

Põllusaaduste järele seisab tekstiiltööstuse tooresainete grupp (24,3 prots. üldsisseweest). Suurem osa tekstiiltööstuse aineid toodi ka ühisriikidest (144,2 milj. Emk. eest).

Sellega seisab sissewedu ühisriikidest suuruse poolest kõige ees ja on 37,8 prots. üldsisseweest, kuna

milj. Emk. eest). Teisel kohal on puu- ja puutööstuse saadused. Peaostja on siin Inglismaa (121,9 milj. Emk.). Palju on wäljamaale saadetud ka tekstiiltööstuse saadusi (16,4 prots.) ja toiduaineid-karjasaadusi (16,1 prots. üldwäljaweo wäärtusest). Tekstiilsaadusi läks kõige enam Saksamaale (46,8), Daani (40,0) ja Lätimaale (19,5 miljoni Emk. eest), kuna karjasaadused

enamasti Saksamaale saadeti (92,5 miljoni Emk. eest).

samaa (29,5% üldväljaveo väärtusest).

Kõige rohkem on ostnud Eesti kaupsid Inglismaa (31,7%) ja Sak-

Allseisvad tabelid sisaldavad üksikasjalisemaid andmeid.

	1000 kg.		1000 Emk.		% wäärtusest.	
	Sisseev.	Wäljaw.	Sisseev.	Wäljaw.	Sisseev.	Wäljaw.
Belgia	673,1	1.481,8	14809	63.221	1,9	8,4
Daani	219,9	86,1	14.958	40.068	2,0	5,3
Danzig	238,0	—	9.648	—	1,3	—
Egiptus	80,0	—	22.394	—	2,9	—
Hollandi	1.481,4	1.804,0	17.043	11.791	2,2	1,6
India	94,9	—	6.905	—	0,9	—
Inglise	4.763,5	14.220,8	90.460	237.795	11,9	31,7
Leedu	—	1,0	—	683	—	0,1
Läti	923,2	231,5	27.177	37.590	3,6	5,0
Norra	—	0,9	—	195	—	—
Prantsuse	141,4	118,6	7.603	14.366	1,0	1,9
Rootsi	790,0	741,0	22.182	23.840	2,9	3,2
Saksa	4.142,6	1.778,5	164.274	221.375	21,5	29,5
Soome	1.664,4	1.274,7	34.706	64.665	4,6	8,6
Tsheho-Slow.	197,6	—	6.318	—	0,8	—
Wene	1.274,0	938,0	23.418	30.954	3,1	4,2
Ühisriigid	6.073,8	104,0	288.341	3.681	37,8	0,5
Muud maad	207,9	0,5	12.543	127	1,6	—
K o k k u	22.965,6	22.781,2	762.778	750.349,9	100	100

	1000 kg.		1000 Emk.		% wäärtl.	
	Sisseev.	Wäljaw.	Sisseev.	Wäljaw.	Sisseev.	Wäljaw.
1. Tera- ja jahwatatud wili, kartul, loomatoit	7.396,1	918,2	194.784	6.926	25,5	0,9
2. Toiduained — karja-saadused	27,4	507,6	2.657	120.827	0,3	0,2
3. Kala ja kalakaup	427,5	10,8	14.968	1.285	2,0	0,2
4. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joog.	3.176,7	97,3	77.622	4.092	10,2	0,6
5. Elusloom. ja linnud (arw)	76	75	918	996	0,1	0,1
6. Nahk, nahakaup ja m. loomasaadused	91,6	23,7	15.121	24.334	2,0	3,3
7. Seemned ja elustaimed	174,4	180,7	10.498	6.214	1,4	0,8
8. Puu- ja puutööstussaad.	230,7	16.646,3	4.560	147.013	0,6	19,6
9: Paber, paberik. ja trükit.	1.622,3	1.474,0	28.612	47.017	3,8	6,3
10. Puuwill, lina j. kiuained	883,1	1.313,2	185.713	252.299	24,3	33,7
11. Tekstiiltööstussaadused	52,5	251,8	33.648	122.482	4,4	16,4
12. Metallid	1.315,9	250,3	30.837	1.549	4,1	0,2
13. Metallkaubad	364,7	23,7	22.536	440	3,0	—
14. Põllutöomasinad ja riistad	73,5	6,4	3.296	235	0,4	—
15. Muud töö-, jõum., transp.	234,4	4,8	45.847	1.019	6,0	0,1

	1000 kg.		1000 Emk.		% wäärt.	
	Sissew.	Wäljaw.	Sissew.	Wäljaw.	Sissew.	Wäljaw.
16. Instr., apar. laskeriistad	9,5	0,2	7.566	350	1,0	—
17. Kiwid, mullad, nende saad.	209,8	924,3	4.642	5.225	0,6	0,7
18. Kiwisüsi, koks, põlew. 4.320,6		29,9	12.962	20	1,7	—
19. Õlid, raswad, waigud ja nende saadused	1.446,2	10,2	37.915	1.039	4,9	0,1
20. Wäetisained	562,8	—	3.422	—	0,4	—
21. Keemiaained, wärwid apteegikaup	441,5	106,9	21.746	6.808	2,9	0,9
22. Kunstkaubad, muusikariistad ja muud eelpool nimetatud kaubad	4,3	0,7	2.808	180	0,4	—
K o k k u	22.965,6	22.781,2	762.778	750.349,9	100	100
	+ 76 eluslooma	+ 75 eluslooma				

Willatoodang, sissewedu ja tarwitamine Eestis.

Statistiliste andmete järele oli 1924. a. Eestis 607.000 lammast. Neist olid 328.000 üle ühe aasta ja 259.000 alla ühe aasta wanad.

Eesti lammastest arwatakse, et iga täiskaswanud lammas keskmiselt 1,72 kg. ja alla 1 a. wana lammas keskmiselt 0,82 kg. willu annab. Terve willasaak oleks selle järele 1924. a. üle 800.000 kg.

Eesti lammaste will ei kata wila tarwidust, sest karm kliima nõuab palju willaste riiete kandmist. Sisse on weetud 1923. a. 269.303 kg. ja 1924. a. 140.964 kg. willu. Wäljamaalt ostetud willad lähewad enamasti kõik suurtele willawabrikutele. Arenenud on kodune ja wäikestes töökodades riide walmistamine wila- llast. Maanelanikud Eestis kannawad suuremalt jaolt kodukoetud willast riiet. Enamasti lastakse töökodades willad ära kraasida ja wiiakse siis eie kodu ketramiseks, wõi lastakse ka ära ketrata ja koetakse riie kodu wõi wäikestes töökodades. Kui palju willu sel wiisil kodusel teel ära tarwitatakse, selle kohta puuduwad andmed.

Tuletikkude toodang ja wäljawedu.

Walmistatud:

Aastad	Wäiksed toosid	Suured toosid
	1000	1000
1919.	26.370	0,5
1920.	43.580	—
1921.	38.580	—
1922.	62.407	36,9
1923.	73.693	—
1924.	122.919	3,5

Wälja weetud:

Aastad	Wäiksed toosid	Suured toosid
	1000	1000
1919.	2.618	—
1920.	1.060	—
1921.	534	—
1922.	10.625	—
1923.	18.795	—
1924.	55.379	—

Sisemaa on wiimastel aastatel 50—60 miljoni toosi aastas tuletikka ära tarwitanud.

Eesti wabariigis rahana liikumas olewate riigikassa ja Eesti pangatähtede summa.

(Riigi Statistika keskbüroo andmed.)

	Riigikassa tähed		Eesti Pangatähed		Kokku	
	1000 Emk.	%	1000 Emk.	%	1000 Emk.	%
1. I. 1922	1.757.181.—	100	300.016.—	100	3.057.198	100
1. I. 1925	1.747.464.—	63,4	1.815.208.—	605,1	3.552.732	116,5
1. II. 1925	1.689.125.—	61,3	1.776.200.—	592,1	3.465.325	113,4

KOMMERTS PANK

TALLINN Suur Karja tänav 15.

Kõnetraat 986 ja 989. — Telegr.-aadress: „Kommertspank“.

Pank võtab raha hoiule, annab välja laenusi ja toimetab kõiksugu pangaoperatsioone kodu- ja väljamaal.

PANGA JUHATUS.

KOMMERZ BANK

TALLINN (REVAL), Gr. Karristrasse 15.

Fernsprecher: 9-86 u. 9-89. — Telegr.-Adr.: Kommerzpank.

Ausführung sämtl. bankgeschäftlicher Operationen im In- und Auslande. DIE DIREKTION.

COMMERCIAL BANK

TALLINN, Suur Karja st. 15.

Teleph. 9-86, 9-89. — Telegraphic add.: „Kommertspank“.

Money saving and safe keeping; loans and all banking operations inland and abroad.

THE MANAGERS.

Põllutöomasinate ja riistade walmistamine Eestis.

Põllutöomasinaid ja -riistu tarwitab Eesti rohkem kui ta neid ise walmistab. 1924. a. on mitmesuguseid põllutöomasinaid ja -riistu ja nende osasid ümmargustes arwudes umbes 160 miljoni Eesti marga wäär-tuses sisse weetud.

Kui palju Eestis põllutöomasi-naid ja -riistu, kui ka nende osasid walmistatakse, selle kohta täpseid andmeid ei ole. Ligikaudsete andmete järele on läinud aastal walmis-tatud: atru 4000, tuulamisemasinaid 500, sorteerimise masinaid 100, mit-mesuguseid äkkeid 150 ja muid masi-naid iga liiki vähemal hulgal.

*) Ilma Eesti Panga kassades olnud pangatähtedeta.

ETTEWÖTETE TEGEWUSEST

Kaubandus - tööstusministeeriumi tööstuse osakond on järgmiste uute tööstusettevõtete sisseseadmiseks ja tööalgamiseks luba annud:

Abram Ratner'ile, Tallinnas, Narwa mnt. nr. 19 kompweki- ja shokoladiwabriku „Progress“ sisseseadmiseks ja seal tööalgamiseks. Wabrik annab 15 tööl. töö, töötades 2 elektrimootor. kogujõuga 7 h. j. ja walmistades kompwekke ja shokolaadi mitmes sortes.

A.-s. „*Tartu stannioli ja kapsliwabrik*“ Tartus, Meltsiweski tän. nr. 32-34, stannioli ja kapsliwabriku sisseseadmiseks ja seal tööalgamiseks. Wabrikus leiab tööd 18 tööl. tööd. Töötab elektrimootor. kogujõuga 38 h. j. walmistades stannioli, (tinapaberit) pudelite ja purkide kapsleid mitmesugustes sortes ja suuruses.

J. ja I. *Tamm'ele* ja E. *Kuus'ele* Saru wallas, Wõru maak. saeweski sisseseadmiseks ja seal tööalgamiseks. Saeweski annab 30 töölisele tööd. Töötab lokomobiil, 65 h. j. walmistades mitmesugustes sortes laudu, liipreid, prusse jne. ehitusmaterjaali.

A.-s. „*Eesti transiit*“ JärwaJaanis, Järwa maak., saeweski sisseseadmiseks. Saeweski annab 10 tööl. tööd. Jõuandjaks lokomobiil 12 h. j. Walmistab mitmesuguseid laudu, prusse j. m. ehitusmaterjali.

Karl Toom'ile, Sooru wallas, Walga maak. ajutise saeweski sisseseadmiseks ja seal töö algamiseks. Saeweskis leiab 22 tööl. tööd. Jõuandjaks lokomobiil 12 h. j. Walmistab mitmesugust ehitusmaterjali.

Willem Kattai'le, Humuli wallas, Walga maak. ajutise saeweski sisseseadmiseks ja seal töö algamiseks.

Saeweski annab 7 tööl. tööd. Jõuandjaks 10 h. j. lokomobiil. Walmistab laudu ja prusse.

A.-s. „*Hermes-Merkur*“ likwideerimiskomisjon kutsub kõiki a.-s. wõlausaldajaid kirjalikule registreerimisele. Kolme kuu jooksul mitte esitatud nõudmised jääwad tähele panemata. Likwideerimiskomisjon asub Tallinnas, Nunne t. 12, wastuwõtmine igal laupäewal kella 3—4 p. l.

A.-s. „*Kosmos*“ on oma tegewuse likwideerimisele asunud 1. märts. s. a. arwates (peakoosoleku otsus 14. jaan. s. a.). Likwideerimiskomisjoni asukoht on Tallinnas, W. Karja t. 12, o.-ü. „*Attabori*“ ruumes.

A.-s. „*Eestimaa Import-Export*“ on oma tegewuse likwideerimisele asunud 1. märts. s. a. arwates (peakoosoleku otsus 14. jaan. s. a.). Likwideerimiskomisjon asub Tallinnas, W. Karja t. 12, o.-ü. „*Attabori*“ ruumes.

Eesti trükitööstuse ja kirjast. a.-s. „*Ühiselu*“ on oma läinud tegewusaasta puhtakasuga Emk. 1.568,0 tuh. lõpetanud. Äriseis 31. det. 1924 Emk. 39,6 milj. Läänud aasta jooksul on põhikapitali uute aktsiate väljaandmise teel Emk. 5,0 milj. wõrra suurendatud.

Shokoladi- ja kompwekiwabriku o.-ü. „*Aurora*“. Tegewusala: Walgas asuwa shokoladi- ja kompwekiwabriku „*Aurora*“ tegewuse jätkamine ja laiendamine. Asutajad: Johannes Nuudi, Arnold Rebane ja Eduard Tomingas. Põhikapital Mk. 1.000.000, mis jagatud 100 osat. à Mk. 10.000.-.

(„R. T.“ nr. 39/40 — 1925. a.)

Tööstus-kaubandus a.-s. „*Joh. Kahu ja Ko.*“ Tegewusala: Kuresaares juba olemas olewa firma „*Joh. Kahu ja Ko.*“ päralt olewate willa-

metsa- ja muu tööstuse ning kaubanduse ja laewanduse ettevõtete tegewuse laiendamine ja kasutamine. Asutajad: Johannes Kahu, Albert Sepp, Gustaw Lember, Oskar Sepp ja Armin Kingissepp. Põhikapital: Mr. 5.000.000, mis jagatud 500 akts. à Mk. 10.000. („R. T.“ nr. 33/34 — 1925. a.)

Balti poolitööstuse a.-s. Tegewusala: kõiksugu kiutööstuses tarvitawate poolide walmistamine ja muu puu ümbertöötamine ja nende saadustega kauplemine sise- ja väljamaal. Asutajad: Ludwig Bildstein, Boris Lewin ja Hermann Kolts. Põhikapital: Mk. 12.000.000, mis jagatud 1200 akts. à Mk. 10.000. („R. T.“ nr. 35 — 1925. a.)

ABIELUWARANDUSE LAHUTAMISE LEPINGUD.

Hugo Markgraf ja Elise Markgraf, sünd. Becker; Anton Udelt ja Minna-Juulie Udelt, sünd. Püss. („R. T.“ nr. 35 — 1925.) Mart Pauli p. Tammwerk ja Elise Johani t. Tammwerk, sünd. Ojasson; Nikolai-Friedrich Wiren ja Marianne Wiren, sünd. Roos; Karl Jüri p. Wahtberg ja Helene Karli t. Wahtberg („R. T.“ nr. 39/40 — 1925). Rudolf Harpe ja Harriet Harpe, sünd. Bremen; Walter Johanson ja Natalie Johansson, sünd. Jakobson; Jaan Sepper ja Amanda Sepper, sünd. Dannbusch; Hendrik Mihkli p. Jantson ja Miina Jantson, sünd. Tõnisson; Rudolf Anna p. Kesner ja Elwine Gustawi t. Kesner, sünd. Ende. („R. T.“ nr. 41/42.)

TURGUDE ÜLEWAADE.

Plaatina.

Londonis märgitakse plaatina hindade tõusu. Plaatina kaewanduste aktsiad on märtsi algul Londoni fondi-börsel märksa kerkinud. See järsk tõus oli tingitud peaasjalikult sellest, et lootused Wenemaa plaatina produktiooni suurendamise peale luhta läksid.

Endistel aegadel kaewati Wenemaal $\frac{7}{8}$ kogu ilma plaatina saagist. Plaatina kaewandused olid koondatud enamasti Prantsuse aktsiaseltside kätte, missugused rahameeste koondused nüüd aga lagunenu.

Metallid.

Malmi järgi on suur nõudmine Ameerika ühisriikides, waatamata selle peale, et jaanuaris ja läinud aasta detsembris malmi toodang mitme miljoni tonni võrra suurenes. Ka Saksamaal on märgata malmi hindade tõusu, ehk küll wabrikud 2—3 kuu peale tellimistega warustatud on.

Wasega on seisukord kõikuw. *Tina* peale nõudmine väike. *Wanaraua* turul walitseb elawus.

Metallitööstuse saadused ilmutawad wiimasel ajal nõrka kalduwust hindade alanemise poole, iseäranis Saksamaal.

Kummi.

Kummi hinnad tõusewad väikeste kõikumistega järjest edasi. Põhjus — kartus, et kummitoodang 1925. a. suurenenud nõudmist rahuldada ei suuda.

Lina.

Inglismaa wabrikud ilmutasid märtsi esimesel poolel lina ostmises suurt tagasihoidlikkust. Hindade tõusu põhjuseks oli peaasjalikult Inglise

naela kursi kerkimine. Odawasordilise lina hinnad on langenud. Üldiselt on nõudmine lina järgi Euroopa kondinendil elaw.

Ootused, et Wene eksportlina hinnad alla surub, ei läinud täide. 40 kuni 50 tuhat tonni, mida Wenemaa üldse wälja wedada wõib, ei suuda hindade peale nimetamiswäärset mõju awaldada.

Läti rahaministeerium on senini suutnud 16.000 tonni linu kokku osta, millest üle 12.000 tonni juba wäljamaale ära müüdnud.

Mais.

Märtsi algul kestis maisi hindade tõus edasi. Põhjuseks — tarwiduse kaswamine Euroopas ja laadimiste wähenemine Argentiinas.

Argentiina hinnad on pea täiesti muutusetä. Arwesse wõttes head saaki Argentiinas, wõib lähemal ajal maisi hindade stabiliseerumist oodata.

BERLIINI PRODUKTIDE BÖRSE.

Hinnad üldiselt mõõdukad. Nii nisu kui ka rukis on elawama nõudmise tõttu hinnas pisut tõusnud. Odrad — täiesti rahuline, ka kaerad ilmutawad wäheste nõudmiste tõttu rahulist meeoleolu.

Kartulad — walged 2,10, punased 2,30, kollased 3 mk.

Hamburgi kauba turg. märtsi teisel poolel.

Kohwi: Kuna nõudmine pakumistest ainult pisut üle ulatas, pole ka hindades suuremaid muudatusi olnud.

Kakao. Paremaste sortide peale on nõudmine kaswanud.

Riis. Küllaldaste tagawarade tõttu ei ole kõikumisi. Hinnad muutusetä.

Burmah II loko 15 sh. 6 d.

Burmah, lõhut. A I 12 sh. 10½ d.

Searasw: Kooskõlas Ameerika nõudmistega tõmbusid hinnad kuni 15 d. Ameerika Steamlard märkis hinnad 41,85 doll., Ameerika raff. pekk 43,35 doll.

Wäljamaaga kauplemine.

Kõik kaupmehed ja töösturid, kes soowiwad kaubanduslikku läbikäimist wäljamaaga, saatke oma aadressid ostu- ehk müügikaupade hinnakirjadega rahwuswahelisse esperantokeelsesse ajakirja „Heroldo de Esperanto,“ Horrem bei Köln, Germanio, kus kuulutused maksuta awaldatakse.

Igasugust esperantokeelset kirjawahetust wõib ka „Meie Turg“i kaudu pidada.

Kaubamaja Levandovski.

Lwow, Blacharska 8 — 2. Polujo.

Korraldab kaupade impoteerimist Poolamaale ja wõtab enese peale kõiksugu esitusi.

Fraty Kroutl,

Ceske Budejovice, Cehoslovakio, kõiksugu pliitsite ja kirjutusabinõude tehas; otsib Eestis esitajat.

Hans Locher C-o,

Zürich I, Münsterh. 18/19, Svislando, suurem kapp-, auto- ja reisikohwrite ning nahkasjade tehas; otsib Eestis esitajat.

Kaubamaja Julio Barroso,

Riachos, Portugalis,

wõtab enese peale kaubanduslikku esitust.

Mõnede tähtsamate kaupade hinnad Tallinna kauba börsel, märtsi kuul 1925. a.

Jahud:	nisu, Ameerika	810— 840	mrk.	puud
	ruki	450— 470	"	"
	„J. PUHK & POJAD“ suurveski saadused, hinnad arvatud 50 kg. ühes kotiga:	600— 630	"	"
	patent rukkipeet	2000	"	50 kg.
	Manna	2900	mrk.	50 kg.
	Sõre saiajahu	2750	"	"
	„ „ 20 nael. kottides	910	"	puud
	Eesti parem saiajahu	2675	"	50 kg.
	„ „ 20 nael. kottides	910	"	puud
	„Kalev“	2525	"	50 kg.
	„Kungla“	2425	"	"
	„Sampo“	2300	"	"
Terawili:	kaerad, kodumaa	280— 295	"	"
	odrad „	390— 395	"	"
Piimasaadused:	või, export	145— 150	"	nael
	margariin, väljamaa	49— 60	"	"
	juust, kodumaa, Schweitsi	2900—3000	"	puud
	kaseiin	500— 650	"	"
	munad export I sort	13— 14	"	paar
	„ „ II „	12	"	"
Koloniaal kaup:	subkur, peen, Saksamaa	795— 800	mrk.	puud
	Tsheho-Slowakkia	851— 820	"	"
	sool, lahtine	52— 54	"	"
	heeringad, shoti, matfull	5800—6000	"	tünn
	„ matties	5400—6000	"	"
Liha:	sea, I sort	1720—1800	"	puud
	looma, I sort	1160—1260	"	"
Lina:	Liiwi R.	2600	"	"
	Wõru-Petseri	2900—3000	"	"
	Tartu	2700— 2750	"	"
Linaseemned:	külwi 98 ⁰ / ₀	650	"	"
	õli 87 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	470— 490	"	"
Raud:	sordi	270— 290	"	"
	talad	280— 300	"	"
	wits	410— 480	"	"
	raudplekk	370— 535	"	"
Teras:	wedru	480— 490	"	"
	tööriistade	1200—1400	"	"
Tina:	Inglis	10500—11000	"	"
	seatina	1400	"	"
Wask:	plekk, punane	4000—4300	"	puud
	„ walge	3700—4200	"	"
Tsink:	plekk	1600—1640	"	"
Õlid:	masina, Wene Nobel nr. 6	650— 670	"	"
	„ Ameerika	560— 620	"	"
	põlewkiwi	180— 240	"	"
	nafta, Wene	260	"	"
	„ Ameerika	200— 210	"	"
	petrooleum, Wene	280— 290	"	"
	„ Ameerika	280— 290	"	"
Bensin:	Wene	600— 640	"	"
	Ameerika	600— 660	"	"

Tallinna börs kursid

Kuu- päevad		1 dollar	1 naelsterl.	100 Saksa rent mrk.	100 Soome mrk.	100 Rootsi krooni	100 Daani krooni	100 Prants. franki	100 Holland. guldeni
2. III	o.	372	1774	8850	937	10000	6625	1910	14900
	m.	375	1789	8950	946	10125	6725	1950	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
6. III	o.	372	1775	8850	937	10000	6630	1890	14900
	m.	375	1790	8950	946	10125	6730	1930	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
9. III	o.	372	1774	8850	937	10000	6635	1940	14850
	m.	375	1789	8950	946	10125	6735	1980	15100
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
11. III	o.	372	1776	8850	937	10000	6635	1910	14850
	m.	375	1791	8950	946	10125	6735	1950	15100
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
13. III	o.	372	1782	8850	937	10000	6675	1910	14900
	m.	375	1797	8950	946	10125	6775	1950	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
16. III	o.	372	1782	8850	937	10000	6675	1920	14900
	m.	375	1797	8950	946	10125	6775	1960	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
18. III	o.	372	1780	8850	937	10000	6700	1920	14900
	m.	375	1795	8950	946	10125	6800	1960	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
20. III	o.	372	1779	8850	937	10000	6735	1920	14900
	m.	375	1794	8950	946	10125	6835	1960	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
23. III	o.	372	1779	8850	937	10000	6730	1925	14900
	m.	375	1794	8950	946	10125	6830	1965	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
25. III	o.	372	1781	8850	937	10000	6750	1945	14900
	m.	375	1796	8950	946	10125	6850	1985	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
27. III	o.	372	1782	8850	937	10000	6800	1960	14900
	m.	375	1797	8950	946	10125	6900	2010	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—
30. III	o.	372	1777	8850	937	10000	6775	1910	14900
	m.	375	1792	8950	946	10125	6875	2010	15125
	t.	—	—	—	—	—	—	—	—

KODUMAA LAADAD APRIL- LI KUUL 1925. a.

1. Pindi wallas, Leewi mõisas.
Juurus.

2. Antsla alewis. Põlgaste wal-
las, Puskarus. Alajõel, Wirumaal.

3. Harkus, Mäepeal.

8. Kastre-Wõnnus, end. Suitsu

kõrtsi juures. Waiwara mõisas 2 p.
Roopaka mõisas, Pärsama wallas.
Einmanni wallamaja juures.

9. Elwas.

10. Sooniste wallas. Ellamaal.
Sael, Arudewahel. Loona walla-
maja juures.

11. Pati Nurmeotsal.

märtsi kuul 1925. a.

100 Latti	100 Czech. krooni	1 kuldkroon	100 Itaalia liiri	100 Norra krooni	100 Belgia franki	100 Helve- tsia franki	1 Tschervo- netz	1000 Austria krooni	1000 Ungari krooni
7150	1085	—	1500	5650	1850	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5750	1900	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5650	1865	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5750	1915	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5650	1910	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5750	1950	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5650	1870	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5750	1910	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5675	1870	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5775	1910	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5675	1880	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5775	1920	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5675	1880	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5775	1920	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5725	1880	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5825	1920	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5740	1890	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5840	1930	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5760	1895	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5860	1935	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5850	1910	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5950	1950	7250	1940	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
7150	1085	—	1500	5800	1910	7150	1825	52,50	5,05
7250	1125	—	1550	5900	1950	7250	1840	53,50	5,30
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—

12. Wõrus, Kikewere k. Kapu wallas.

13. Kärla wallas, turuplatsil.

14. Hummulil, Soe kõrtsi juures. Peipsiäärses wallas, Nina külas. Westse-Kuuste w. Koorwerek.

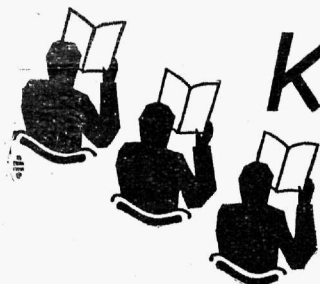
15. Saru wallamaja juures. Tapa alewis.

16. Wiljandis 2 p. Põltsamaa alewis, Woltweti Keremal.

17. Karula wallamaja juures.

18. Wigala wall. Tarwastu Mustla alewis. Liiwa poe juures, Rahu külas, Kogula wallas. Koeru alewis.

19. Tartus. Kilingi Nõmmes. Ro-

Kuulutajate nimestik

AKVA, mineraalweed ja limonaadi tehas. Kaaneküljel.		JOHANSON, M. Rätsepatööstus.	185.
BALTI PUUWILLA JA SINDI KALEWI WABR.	195.	JÜRGENS, E. Tee.	185.
BERNSTEIN, J., nahakauplus.	211.	„KAAL.“ Kaalude tööstus Pärnus.	172.
BRANDMANN, A. Shokol., komp., biskviit.	181.	KABER, Otto H. Kaalud, kassakapid.	219.
BUHRE, E. Holstina riidewärwid.	181.	„KARU.“ Riidewärwide tööstus.	211.
BÖVING ja CO. Katusepapp, tõrw jne.	185.	KILGAS, O. Trikoowabrik.	193.
„EKS.,, Esimene Eesti Kinnituse Selts.	183.	KOMMERTSPANK. KLAUSSON.	231.
EESTI HÜPOTEEGI PANK. Pantlehed.	164.	Kompweki ja shokol. tehas.	205.
EESTI PANK.	169.	LAQUA JA CO. Puutaimed.	185.
EINPAUL, A. Piima- ja wõiäri.	197.	LAUN & SHITIKOFF. Kirjutusmasinad.	205.
EKO. Klaasitööstuse o.-ü.	187.	LESIMPLE ET HAMON. Kartulisorteerijate teh.	171, 210.
„EPHAG.“ Riia pesusine.	179.	LIER & ROSSBAUM. Jalgrattad, kirjutusmas.	199, 222.
„ESTOKING.“ Saapawabrikud.	229.	MANUFAKTUR-IMPORT CO. Riidekaubad.	191.
„EXTRAKTOR,“ A.-S. Taimewõi, linaõli, wärnits.	183.	MIIDTRA, CHR., Tartus. Klisheed.	181.
GRÜNER, A. Mesiwõi „Santos.“	208.	NARWA KALEWI MANU- FAKTUUR.	179.
GÜNTHER, E. Rohu- ja wärwikauplus.	205.	„NÄITUS,“ A.-S. Tallinna näitus-mess. Prospekt juure lisatud.	
„HAVANNA,“ O.-ü. Tubak „Pera.“	186.	PAPENDRECHT ja CO. Aiaäri.	187.
HIRSCHBERGER, Paul ja Co. Seebipasta „Vasenia.“	189.	PIRKOPP, WENNAD. Kaalude tööstus.	170.
„ILMARINE.“ Masinawabrik.	175.	„POLARIS,“ kinnituse A.-S. Kinnitused igasugused.	191.

PRESS, M., Tartus. Jalutuskepid. 181.	TALLINNA KÕIEWABRIK, A.-S. 198.
„PROGRESS.“ Shokoladiwabrik Pärnus. 192.	„TARMO,“ O.-ü. Autokummid „Michelin.“ 223.
PUHK JA POJAD. Suhkur, jahu, heeringad jne. Kaane- külj. 192.	TAWAST, R. Graweerimise ja emailleerimise tööstus. 221.
SADAMATEHASED. Laewade ehitus ja remont. 173.	TOFER, WENNAD, A.-S. „Tekstiil“ wabr. riidekaub. 203.
SEILER, M., Pärnus. Mootorite ehitus. 215.	THOMAS, P. Pariisi kaelasidemed. 214.
„SPORT,“ kaubamaja. Spordiabinõud, saapad. 225.	„UNION,“ A.-S. Saapawabrikud. 195.
„SYSTEMA,“ O.-ü. Kaane- Arwemasinad. küljel. 192.	„UNITAS.“ Kauband.-tööst. o.-ü. 211.
SCHÄFER, PH. Kirjutusmasinad ja büroo- tarbed. 199.	WALKNER, K. Kudumise tööstus. 205.
STUDE, G. Shokolaadi ja martsipaani tehas. Kaane- küljel. 192.	WEIDEBAUM, H. Kolonialkaubad. 193.
SZERNITZKI. Palwenöörid. 184.	WINNAL, H. Automobiilid. 240.
	ZWETKOW JA KITZEL. Trükikoda. Prospekt juure lisat.

KODUMAA LAADAD APRILLI KUUL 1925. A.

gasi w., Luutsniku mõisas. Wiitna kõrtsi juures, Kadrina kihelkond. Lüganuse kiriku juures, Püssi wallas.

20. Kuresaares. Lihula alewis. Selil, Tõstamaa kihelk. Misso wallamaja juures. Alaweres.

21. Wäike-Maarjas.

23. Orajõe Kablis. Sauga wallamaja juures. Krabi wallamaja juures. Raadi w., end. Wasula Rojassilla kõrtsi juures. Keilas.

24. Wastseliina wallamaja juures, Lohusoo külas.

25. Märjamaa wall. Saulepi wallas, Warbla külas. Kabala wallamaja juures. Koonga w. juures. Kanepis. Peri wallamaja juures. Tsooru wal-

las, Roosikul. Kõiguste kõrtsi juures, Laimjala wallas, 2 p.

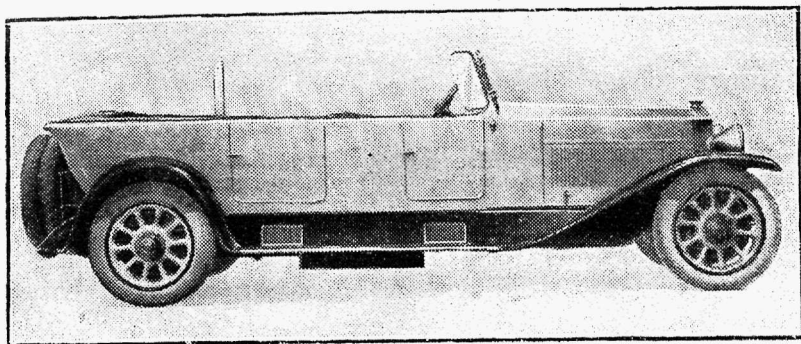
26. Suure-Jaani alewis. Laatre wallas, Tsirgulinna alewikus. Jõgewa alew. Kohilas.

27. Saare wallas, Saare kõrtsi juures. Narwas 2 p.

28. Abja-Paluoja. Krüüdneri w. Saluoja kõrtsi juures. Rakweres 2 p. Käru rdt. jaamas.

29. Walgas 2 p. Wõtikwere wallas, Lullikatku külas. Ahja wallas, Kärsa külas. Liiwal, Kolga wallas.

30. Kärju alewis. Haanja wallas, Haanja mõisas. Meeri w., Wastseliina Nõo mõisas. Nissis, Riisipere wallas.

Pleg on raha!

Iga kaupmees ja tööstur on võistlusvõimeline ainult siis, kui ta
kulusid minimumini vähendab,

asja kiirelt, ilma ajakaotuseta talitab, kui ta omad kaubad ruttu
 ja värskest ladusse ja sealt ostjale kätte toimetab; kõike seda
 võimaldab

automobiil.

Autoga liikudes võite omad välised asjad ruttu ära korraldada,
 võites aega loova töö jaoks; kerge veoautoga võib kaubad ruttu
 ladusse ja sealt ostjale kätte, materjalid töökotta ja valmissaadu-
 sed tarvitaja kätte toimetada.

Olgu see liha-, leiva-, saia-, piima- ehk muu sarnane äri, õlle-
 ladu ehk limonaditehas, vorstivabrik ehk eksporttapamaja, ei ole
 nüüd enam võistlusvõimeline, kui tal puudub moodne kiirelt liikuv
 veoabinõu.

Hellel seda veel ei ole, see muretsegu seda parem täna kui
 homme, kuni võistleja veel võidule pole jõudnud.

Hinnakirja ja prospektid saate ühes vastava seletusega hinnata
„Fiat“ ja „Chevrolet“ autovabriku esitajalt

Väliskaubandus kontorilt

HANS VINNAL

Tallinnas, Tatari tän. nr. 1

J. Puchk & Pojad

Tallinnas

Peakontor: Rannavärava puistee 21

Telefonid: 15-84, 24-33, 303 & 24-43 :: Telegr.: Puchk — Tallinnas

TARTU KONTOR
Suurturg 12 Telefon 6-63
Telegr.: Puchkid-Tartus

PÄRNU KONTOR:
Nikolai tän. 6 Telefon 190
Telegr.: Puchkid-Pärnus

NARVA KONTOR:
Tallinna mnt. 5 Telefon 27
Telegr.: Puchkid-Narvas

VALGA KONTOR:
Vabaduse tän. 32 Telefon 91
Telegr.: Puchkid-Valgas

VILJANDI KONTOR:
Tallinna tän. 3
Telegr.: Puchkid-Viljandis

Pakuvad ladust oma suurveskis jahvatud
nisupüüle

Eesti parem - Kalev - Kungla - Sampo - Sõre
ja Manna

Rukkijahu

Rukisist "****" Kaeru

Suhkrut

*** igat seltsi ***

Riisi - Kohvi - Kakaod - Heeringaid - Soola
ja müid koloniaalkaup

Tallinna martsipaani ja shokolaadi vabrik
GEORG STUDE
Asut. 1864. a.

TALLINN, Pikk t. 16 = KÕNETRAAT 10-92

**Kaubasaatmine kõigisse raudtee-
jaamadesse ja postiasutustesse.**